

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje
F ő i g a z g a t ó j á t ó l
7570 Barcs, Hársfa u. 21.
Telefon: 82/565-123

Az előterjesztés előkészítésében részt vett:
Basics Krisztiánné dr. köznevelési referens

..03..... sz. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Pedagógiai Programja felülvizsgálatáról

Készült: Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete
2025. július 24-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2023. július 27. napján megtartott ülésén 111/2023. (VII.27.) sz. Képviselő-testületi határozata 1. pontjával, az előterjesztés 2. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyta Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Pedagógiai Programját.

A Pedagógiai Program módosítása a Képviselő-testület 2024. november 21-i ülésére előterjesztésre került, mivel a dokumentum tartalmazott olyan adatokat is, melyek nem a tervezettek szerint valósultak meg a felújítási, fejlesztési munkálatok elhúzódása miatt, illetve a szakmai munka kiegészült (pl. óvodai mozgásos tevékenységek kibővítésre kerültek mesejógával, „Így tedd rá!” programmal, a Szent István utcai Tagóvoda elnyerte az „Állatbarát Óvoda” címet), a munkaközösségek esetében is változások történtek. A szükséges módosításokat, kiegészítéseket nem sikerült a szakmai dokumentumon átvezetni, mivel a hivatkozott ülésen Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete elfogadta Ungvári Zoltán képviselő-testületi tag módosító indítványát, mely szerint a Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Pedagógiai Programjának módosítása című napirendi pont levételre kerül az ülés napirendjéről és egy későbbi – nyári – ülésen kerül megtárgyalásra.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdése alapján: „Az óvoda e rendeletnek a Módr.1. által megállapított 1. mellékletének rendelkezései alapján **felülvizsgálja a helyi pedagógiai programot, és azt 2025. szeptember 1-jéig módosítja.**”

Jelen előterjesztéssel nem csak az Óvodai nevelés országos alapprogramjához kapcsolódó és a 2024. évben el nem fogadott módosításokkal, kiegészítésekkel összefüggő felülvizsgálatra kerül sor, hanem a szakmai alapidokumentum komplex felülvizsgálatára is, figyelembe véve a főigazgató személyében bekövetkezett változást.

A rendkívül jelentős számú módosítás miatt javasolt új dokumentum elfogadása a korábbi hatályon kívül helyezésével egyidejűleg.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Köznev. tv.) 26. § (1) bekezdése alapján: „A nevelő és oktató munka az **óvodában**, az iskolában, a kollégiumban **pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.** A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdése szerint *az óvoda az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján pedagógiai programot készít, vagy az ily módon készített pedagógiai programok közül választ.*

A felülvizsgálat eredményeként az új Pedagógiai Programot Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje főigazgatója a nevelőtestület bevonásával elkészítette, 2025. június 27. napján tartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta, a Szülők Közössége 2025. július 11. napján tartott rendkívüli ülésén egyetértett azzal.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal hagyja jóvá Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje 2025. szeptember 01. napjától hatályos Pedagógiai Programját a határozati javaslatban megfogalmazottak szerint!

Barcs, 2025. július 11.

Obliánné Winter Veronika

Határozati javaslat:

1. Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) bekezdés g) pontjában biztosított jogkörében eljárva Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje 2025. szeptember 01. napjától hatályos Pedagógiai Programját az előterjesztés 1. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja, továbbá a Képviselő-testület 111/2023. (VII.27.) sz. Képviselő-testületi határozata 1. pontjával jóváhagyott Pedagógiai Programot 2025. szeptember 01. napjával hatályon kívül helyezi.
2. A Képviselő-testület felkéri Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje főigazgatóját, hogy Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Pedagógiai Programjának nyilvánosságra hozataláról gondoskodjon.

Felelős: Anderné Rösler Erika polgármester a határozat közléséért
Obliánné Winter Veronika főigazgató a végrehajtásért

Határidő: értelem szerint

A határozati javaslatot törvényességi szempontból felülvizsgáltam.

Barcs, 2025. július 11.

Balázs dr. Vástyán Krisztina
címzetes főjegyző

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje

Pedagógiai Programja

2025. szeptember 01.

7570 Barcs, Hársfa u.21.

☎ Tel.: 06-82/565-123

OM: 202039

Email: bnivarosiovodak@gmail.com

Legitimáció

Az intézmény OM azonosítója: 202039	A pedagógiai programot készítette: Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje főigazgatója a nevelőtestület bevonásával
Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:	
A nevelőtestület nevében:	
A főigazgató: Obliánné Winter Veronika P.H.	
A fenntartó nevében jóváhagyta: Anderné Rösler Erika P.H. Barcs város polgármestere	
Hatályos:	2025.09.01.
A dokumentum jellege:	Nyilvános
A dokumentum megtalálható:	Barcs Város Önkormányzata honlapján, a főigazgató irodájában, minden tagóvoda nevelői szobájában.
Iktatószám:	

Tartalomjegyzék

1. Bevezető, Jogsabályi háttér	5
2. Helyzetelemzés	7
2.1. Az intézmény adatai.....	7
2.2. Bemutatkozás	8
2.3. A Tagóvoda és a székhelyóvoda bemutatása	10
2.3.1. Hársfa utcai Óvoda.....	10
2.3.2. Széchenyi közti Tagóvoda	11
2.3.3. Deák Ferenc utcai Tagóvoda	12
2.3.4. Szent István utcai Tagóvoda	13
3. A program koncepciója.....	14
3.1. Küldetésnyilatkozat	14
3.2. Jövőkép.....	15
3.3. Értékeink	15
3.3.1. Nevelési értékeink	15
3.3.2. Alapelveink	15
3.3.3. Célkitűzéseink	17
3.4. Gyermekképünk.....	18
3.5. Óvodaképünk	20
4. Az óvodai nevelés feladatai	21
4.1. Az egészséges életmód alakítása	21
4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	32
4.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	34
5. Az óvodai élet megszervezésének elvei	35
5.1. Személyi feltételek	35
5.2. Tárgyi feltételek.....	37
5.3. Az óvodai élet megszervezése	38
5.3.1. Napirend	38
5.3.2. Heti rend	41
5.3.3. Beszoktatás	41
5.3.4. Dokumentumok	42
5.3.5. Ünnepek, rendezvények, hagyományok.....	44
6. Az óvoda kapcsolatai	45
6.1. Szülő – gyermek – pedagógus együttműködése.....	45
6.2. Óvoda – Bölcsőde együttműködése	46
6.3. Óvoda – Általános Iskola együttműködése.....	46
6.4. Óvoda – Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézménye, a Barcsi Szivárvány EGYMI együttműködése	47

6.5. Óvoda – Civil Szervezetek.....	47
6.6. Óvoda – egészségügyi szolgáltatók	48
6.7. Óvoda – szociális segítők	48
6.8. Nemzetiségi kapcsolatok	48
7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	49
7.1. Játék.....	49
7.2. Verselés, mesélés.....	52
7.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	54
7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	56
7.5. Mozgás.....	58
7.6. Külső világ tevékeny megismerése	59
7.7. Munka jellegű tevékenységek.....	62
7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás.....	63
8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	66
8.1. Az iskolába lépés feltétele	66
9. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek.....	68
9.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek	68
9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek.....	68
9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek	70
9.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek.....	71
9.2. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek	72
10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek	72
11. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, esélyteremtő tevékenységek	73
12. Továbbképzések.....	77
13. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	78
14. Teljesítmény Értékelési Rendszer – TÉR.....	82
15. Az óvodai nevelés eredményességének mérése, értékelése	82
16. Intézményi önértékelés, tanfelügyelet	84
17. Munkaközösségek, munkacsoport	85
17.1. „Mozgásban” - munkaközösség.....	85
17.2. „Kapocs” – munkaközösség.....	86
17.3. Gyermekvédelmi munkacsoport, a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	89
18. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala.....	90
Felhasznált irodalom	91

1. Bevezető, Jogszabályi háttér

A köznevelési intézmények rendszerszerű működését az alábbi törvények és rendeletek szabályozzák:

Törvények

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXCV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

Kormányrendeletek, miniszteri rendeletek

- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény végrehajtásáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

A pedagógiai program tartalmát befolyásoló további dokumentumok:

- Az óvoda Alapító okirata
- SZMSZ
- Házi rend
- A fenntartó helyi rendeletei, határozatai
- Teljesítményértékelési Szabályzat
- Továbbképzési program, Beiskolázási terv

Programunk mottója:

„Biztonságban nőni, szeretetben élni, jövőt álmodni.”

Számunkra az egyik legfontosabb cél, hogy biztonságban, szeretetben érezzék magukat a gyerekek óvodáinkban, hiszen a család után itt töltik idejük nagy részét. A családoknak sokszor kihívást jelent a harmónia megteremtése a rohanó világunkban. Az óvodában ezért törekszünk a biztonságot adó napirendre, a változatos tevékenységekre, a lehetőségekre, ahol tapasztalatokat és élményeket szerezhettek a gyerekek. Ez csak szeretetteljes, biztonságot nyújtó derűs légkörben valósulhat meg. Így szárnyalhat személyiségük szabadon.

„A gyermek az emberiség legnagyobb kincse. „

***„A gyermek a jövőnk és nekünk a felelősségünk, hogy
megfelelően neveljük és támogassuk őt.”***

Dr. Maria Montessori

2. Helyzetelemzés

2.1. Az intézmény adatai

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje önálló költségvetési szerv, melynek tagintézményei szakmai önállósággal rendelkeznek.

Alapfeladatának jogszabály szerinti megnevezése: óvodai nevelés, bölcsődei ellátás, gyermekétkeztetés.

Az intézmény fenntartója: Barcs Város Önkormányzata

A fenntartó címe: 7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 46.

Alapító okirat száma: 4914-2/2015. (VII.23.)

Az intézmény neve:	Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje
Székhelye:	7570 Barcs, Hársfa utca 21.
Az intézmény típusa:	Többcélú köznevelési intézmény
OM azonosító száma:	202039
Telefon/fax száma:	0682/565-123
E-mail címe:	bnivarosiovodak@gmail.com
Főigazgató neve:	Obliánné Winter Veronika

Az intézmény tagintézményei:

<u>Bölcsőde:</u>	Napsugár Bölcsőde, 7570 Barcs, Tavasz utca 1. Telefonszám: 82/463-058
<u>Óvodák:</u>	Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Széchenyi köz Tagóvodája 7570 Barcs, Széchenyi köz 6. Telefonszám: 82/463-194
	Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Deák Ferenc utcai Tagóvodája 7570 Barcs, Deák F. u. 49. Telefonszám: 82/463-229
	Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Szent István utcai Tagóvodája 7570 Barcs, Szent István u. 2. Telefonszám: 82/463-316

Az intézmény feladatellátási helyei:

1. Napsugár Bölcsőde - 7570 Barcs, Tavasz utca 1.
2. Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje (székhelyóvoda) - 7570 Barcs, Hársfa utca 21.
3. Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Széchenyi közí Tagóvodája - 7570 Barcs, Széchenyi köz 6.
4. Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Deák Ferenc utcai Tagóvodája - 7570 Barcs, Deák F. u. 49.
5. Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje Szent István utcai Tagóvodája - 7570 Barcs, Szent István u. 2.

A nevelőmunkát a szakmailag önálló Napsugár Bölcsőde a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjára épülő saját Szakmai Programja, a Városi Óvodák az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épülő, a helyi sajátosságokat, hagyományokat is tartalmazó pedagógiai program alapján végzik.

2.2. Bemutatkozás

Barcs városát 1979. óta városi ranggal ruházták fel. Barcs utolsó becsült népessége 10 517 fő (2023 évben) volt. A Duna- Dráva Nemzeti Park területén fekszik, Somogy vármegye déli kapuja, a Dráva folyó fővárosa. Az itteni lakosok méltán büszkék lehetnek ezekre a gyönyörű természeti látnivalókra, amelyek körülvesznek minket, barcsiakat. A Dráva folyó hazánk harmadik legnagyobb folyója, a tiroli Alpokban ered. A folyó medrét követve jelentős hányada a Duna- Dráva Nemzeti Park területén húzódik. Barcs túlsópartján már Horvátország fekszik. A Dráva gyors folyású, szeszélyes vize, olyan tiszta, hogy az ország halfajtáinak kétharmada él benne. Így a folyó és holtágai horgászparadicsomnak számítanak, sok gyermek és felnőtt kedvelt szabadidős tevékenységévé vált a pecázás. Ilyen A Karikó, a Dráva természetes öble és a Kis- és Nagy- Bók holtágak is. Barcshoz tartozik közigazgatásilag Barcs- Somogytarnóca és Barcs- Drávaszentes. Drávaszentesen található a Duna- Dráva Nemzeti Park Dráva Kapu Bemutatóközpontja, ahova gyakran elkirándulunk a gyerekekkel. A park védett természeti kincse a Barcsi Borókás tanösvény, ahogy mi emlegetjük az „Ősborókás”, ez 2 kilométer hosszú. A Dráva- sétány 1300 méter hosszú a Dráva mentén és különleges még a Csomoros-szigeti tanösvény, amelyet vízi járművekkel lehet megközelíteni a Dráva folyón.

Szerencsések vagyunk, hogy ilyen természeti környezet vesz minket körül (erdők, vadállatok, tiszta víz, tiszta levegő), ezt a természet utáni rajongást szeretnénk átadni kis óvodásainknak.

A város 123 km² kiterjedésű kisváros a magyar- horvát határon helyezkedik el. A barcsi kistérség természetes központja. Korábban a kereskedelem volt jelentős a város gazdasági életében, azonban jelenének fejlődését meghatározza az egyre erősödő hazai és nemzetközi turizmus, melyet egyrészt a kiemelkedő természeti értékeinek, másrészt a határ közelségének köszönhet.

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje 2013. július 01-től működik ezen a néven, a város egyik legnagyobb intézménye.

Barcs 1896-ban a járás székhelye lett. Az ipar, a kereskedelem és a közlekedés gyors fejlődése a népesség növekedését eredményezte. 1890-ben még gyermekmenedékhely működött a város óvodáskorú gyermekei számára, amit 1912-ben óvodává fejlesztettek. Az 1970-es években a népesség megnövekedett, szükségessé vált a csoportlétszám növekedése mellett egy új óvoda kialakítása is. Ekkor épült meg városunk negyedik, Hársfa utcai Óvodája három csoporttal, főzőkonyhával. 86 kisgyermek járt az új óvodába. Somogytarnócán egy családi házat alakítottak át óvodának, de ez sem változtatott a már előbb is működő óvodák zsúfoltságán. 1976-ban a barcsi lakosság, vállalkozások, szövetkezetek támogatásával hatodik óvodaként felépült a mai négy csoportos Deák Ferenc utcai Tagóvoda.

1978-ban társadalmi összefogással felépült a város korszerű, új Felszabadulás utcai óvodája. Ezzel a gyerekek létszáma 719 főre, az óvodai csoportok száma 22-re emelkedett.

1987-től a gyerekek létszáma csökkenni kezdett. 23 csoportban, 615 gyermek nevelését, oktatását és gondozását 98 dolgozó közreműködésével oldották meg.

1989-től 1995-ig terjedő időszakban minden óvoda saját maga készítette el az Óvodai Nevelési Program szellemében a helyi programját. Önálló munkáltatói jogkörrel bírtak a vezetők.

1995 februárjától a város óvodáit egy intézménnyé vonták össze. A hét intézmény élére egy vezető került. 2007-ben megalakult a Barcsi Nevelési Intézmények, a városi óvodák tagintézménnyé váltak. Hosszú, áttekinthetetlen időszak után, 2013-tól ismét önálló intézménnyé váltak az óvodák egy vezető irányítása alatt. Működtetése önkormányzati feladat maradt.

A pedagógiai munka hatékonyságát 2009-től a „TÁMOP 3.1.4. Kompetencia alapú óvodai nevelés”, IPR program bevezetésével, jó gyakorlatok vásárlásával szerették volna elérni.

A gyermeklétszám azonban folyamatosan csökkent. Mára már négy óvoda működik helyi pedagógiai programmal.

A négy óvoda 300 gyermek férőhellyel, csoportonként 2 fő óvodapedagógussal, egy főigazgatóval, 13 fő dajkával, 4 fő pedagógiai asszisztenssel, 1 fő óvodatitkárral, 3 fő

karbantartóval működik. Az intézményhez tartozó Napsugár Bölcsőde külön épületben 6 csoporttal (78 férőhellyel) látja el a feladatait. Két főzőkonyha, kilenc melegítő konyha látja el a város gyermekeinek étkeztetését, a bölcsődétől a középiskoláig. A központi konyhán 1500 főre főznek. A diétás konyhán 30- 40 gyereknek biztosítják az ételt. Az ételek időbeni kiszállítását saját gépjárművel oldjuk meg. A sikeres pályázatoknak köszönhetően épületeinket folyamatosan fejlesztik és újítják. 2016-ban a Szent István utcai Tagóvodában fűtés korszerűsítő pályázatot valósítottak meg, a Deák Ferenc utcai Tagóvodát 2018-ban újították fel. 2024-ben a Hársfa utcai Óvoda lapos tetejét cserélték ki pályázati támogatással magas tetőre. 2024-2025 évben pályázati támogatásból teljesen újjáépül a legrégebbi óvodánk is, a Széchenyi közti Tagóvoda. Ez az óvoda már kap egy teljesen különálló tornaszobát is.

A logopédiai fejlesztésekre és gyógytestnevelésre szoruló gyerekek ellátását kiscsoportokban a Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézményének pedagógusai végzik. A Szakszolgálat gyógypedagógusai a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küszködő, SNI-vel diagnosztizált gyermekeket kiscsoportos, illetve egyéni foglalkozások keretében fejlesztik. Szülői igények szerint nevelési időn kívül a gyerekek különböző foglalkozásokra járhatnak: zeneovi, hittan, angol nyelv, német nyelv, jóga, Bozsik foci, Nemzeti Úszó Programban is részt vehetnek a nagycsoportos gyerekek.

2.3. A Tagóvodák és a székhelyóvoda bemutatása

2.3.1. Hársfa utcai Óvoda

Az óvoda a Barcsi Városi Könyvtár, a Kaposvári SZC Dráva Völgye Technikum és Gimnázium, valamint a Kaposvári SZC Barcsi Szakképző Iskola mellett helyezkedik el. 2015-ben részben felújításra került, majd 2024-ben magas tetőt kapott az épület. Három tágas csoportszoba, két tágas mosdóval, széles közlekedőkkel.

A nevelési tartalmak játékba ágyazott tevékenységekben valósulnak meg, ezáltal lehetőség nyílik a gyermeki képzelet, képességek sokoldalú fejlesztésére, illetve a differenciálás megvalósításának változatos lehetőségeinek kihasználására. A mozgás, mint fő fejlesztő tevékenység jellemzi óvodai életüket, melyre hatalmas hangsúlyt fektetnek. Az óvodai mozgás tevékenységeket kibővítették az „Így tedd rá!” népi kultúra hagyományain alapuló programmal. Az „Így tedd rá!” program egy mozgásfejlesztő módszer, melyet óvodákban és bölcsődékben

is alkalmaznak. A program célja a gyermekek mozgásának fejlesztése játékos formában, a néphagyományok elemeinek felhasználásával. A program a hagyományos értékek megőrzése mellett a legkorszerűbb pedagógiai elveket is képviseli. A program keretében foglalkozásokat tartanak, ahol a gyermekek játékos formában ismerkednek a mozgásformákkal és a népi kultúrával. Az „Így tedd rá!” program egy olyan kezdeményezés, amely a mozgásfejlesztésen keresztül hozzájárul a gyermekek harmonikus fejlődéséhez, miközben a magyar népi kultúra kincseit is megismerteti velük. A gyerekek nagyon szereti és élvezik ezeket a jó hangulatú foglalkozásokat.

2.3.2. Széchenyi közti Tagóvoda

A déli városrészben elhelyezkedő tagintézmény, a város 3. óvodájaként nyitották meg. Zsákutca végén, csendes helyen fekszik. Régi polgári házból lett kialakítva, illetve hozzáépített részekből áll. Csoportjai tágasak, nagy belmagassággal rendelkeznek, a közlekedők szűkösek, mosdói elavultak, konyhája kicsi. A tagóvoda épülete jelenleg felújítás alatt áll. Pályázati támogatásból modernizálásra kerül, teljesen újjá lesz építve az épület és az udvar. A felújítás során, a városban egyedülállóan egy tornaszobát is kialakítottak az óvodában. Ebből adódóan a mozgásra és a mozgásfejlesztésre helyezik a jövőben a hangsúlyt. Óvodás gyermekeink részt vesznek az országos, MLSZ által szervezett Bozsik foci programban és a Magyar Úszószövetség által meghirdetett Úszó Nemzet programban is. Az óvoda pedagógusai elvégezték a „Mesés jóga” képzést, amellyel könnyedén elsajátíthatják a gyerekek a jóga alapjait. Mindezt mondókákkal, rövid versekkel, mesékkel kombinálva. A gyerekek a jóga segítségével megtanulnak relaxálni és meditálni, miközben mozgás igényüket is kielégítik, játékosan. A mozgásra helyezve a hangsúlyt az óvodapedagógusaink meg szeretnék alapozni az egészséges életmód kialakítását.

Az óvodáskorban a nagymozgások teremtenek alapot az idegrendszer éréséhez, a finommotorika fejlesztéséhez és a testi képességek fejlesztéséhez. Ezeket változatos módon, változatos eszközökkel és most már egy tornaszobával gazdagodva tudják majd megvalósítani.

2.3.3. Deák Ferenc utcai Tagóvoda

Az épületet 2018-ben újították fel, négy csoportszobával rendelkeznek. Nyílászárók cseréje, tető csere, víz-, villany-, fűtésekszerűsítés történt. Nagy világos csoportszobák, széles közlekedők, minden csoporthoz külön mosdók és öltözők, tornaszoba, új bútorok biztosítják a kényelmes óvodai életet.

Az óvodát nagy udvar veszi körül, ahol sok játék biztosítja a gyermekek szabadban, friss levegőn töltött változatos időtöltését.

Helyi sajátosság, hogy a pedagógiai program 1997 óta az óvodára „A cigány kulturális nevelés keretében magyar nyelven folytatott tevékenységekkel” c. programmal kiegészült. (roma hagyományok, kulturális szokások, mesék, versek, dalok) A pedagógiai programban a BTMN-es és hátrányos szociális háttérrel rendelkező gyerekek felzárkóztatására helyezik a hangsúlyt, mivel évek óta itt a legmagasabb a hátrányos helyzetű gyermekek létszáma. 2015-ben bevezetésre került, hogy három éves kortól kötelező óvodai nevelésben részesíteni a gyermekeket. Ezzel a döntéssel a hátrányos helyzetű gyermekek lemaradása csökken, hiszen a Deák Ferenc utcai Tagóvoda is törekszik biztosítani a gyerekek számára a harmonikus személyiségfejlődést. Kiemelkedő jelentőségű az óvoda hitvallásában a másság elfogadása, az empátiára való nevelés és az egyéni sajátosságok figyelembevétele. Törekcszenek az egészséges életmód kialakítására, biztosítva a feltételeket és a segítséget a szülők számára. Ennek érdekében felveszik a kapcsolatot igény szerint a Családsegítő- és Gyermejjóléti Szolgálattal és a védőnőkkel.

2.3.4. Szent István utcai Tagóvoda

Modern, 2016-ban felújított, „lapos tetős” épület, három délre néző átlagos csoportszobával, minden csoporthoz öltöző, mosdó tartozik, tálalókonyhával. Nagy udvarát mászókák, hinták, homokozók, napos helyek és árnyékot adó fák tarkítják.

Az óvoda pedagógusai nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekközpontú, családi légkör biztosítására. Központi helyen szerepel minden szinten (gyerek- gyerek, gyerek- pedagógus, szülő- pedagógus, intézmények stb.) a közösségi kapcsolatok elmélyítése, támogatása. Igyekeznek a szülőknek egyre több alkalmat, programot, fórumot biztosítani, hogy betekinthesse az óvoda életébe.

Az óvodában nagy hangsúlyt fektetnek a környezetvédelemre, ezen belül az állatok védelmére. Az Állatvédelem jelentősége kiemelt feladat az oktatásban, hiszen az állatokról való gondoskodáson és védelmükön keresztül a gyerekek megtanulnak gondoskodni más élőlényekről. Megtanítják a gyerekeknek, hogy az állatok is érző élőlények, akikről sok esetben gondoskodni kell. Ezért 2022- ben a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület által „Madárbarát Óvoda” titulust kaptak. Ennek azért örültek, mert minden télen gondoskodnak és etetik a madarakat. 2024- ben és 2025- ben pályáztak az országos „Állatbarát Óvoda” címre, amelyet mind a két alkalommal el is nyertek. Egész éves állatos programjaikkal, kirándulásaikkal és tevékenységeivel teszik a gyerekek hétköznapijait színesebbé.

3. A program koncepciója

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a magyar óvodai nevelés hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, valamint a pedagógiai és pszichológiai kutatások legújabb eredményeire, és a nemzetközileg is elismert nevelési gyakorlatokra épül. Az Alapprogram figyelembe veszi Magyarország Alaptörvényének alapértékeit, valamint azokat a kötelezettségeket, amelyeket az ország nemzetközi szerződések aláírásával vállalt. Ezen alapokra támaszkodva határozza meg az óvodai pedagógiai munka alapelveit.

Az Alapprogram meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit. Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból indulunk ki, hogy:

- a) a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben megjelenhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések, mivel az Alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötések csak a gyermek érdekének védelmében tartalmaz.

3.1. Küldetésnyilatkozat

Az óvodai nevelés során biztosítjuk:

- A családi nevelést kiegészítve, önfeledt, játékos hétköznapiakat, ahol a gyermek jól érzi magát és elégedett a gyermek, a szülő és a nevelésben részt vevő dolgozók.

- Hogy az óvoda kiegészíti a családi nevelést, illetve, ahol szükséges a hátrányokat csökkenti.
- A közeget, ahol érvényesülnek az emberi jogok és gyermeket megillető jogok.
- Az értékeket: ami az egészség, a helyes viselkedés, a természeti és társadalmi környezet és a másság elfogadása, tolerancia.
- A lehetőséget, ahol a gyermek képessé válik az önkifejezésre és befogadásra.

3.2. Jövőkép

Szeretnénk, ha óvodánk olyan intézmény lenne, ahol a gyerek napja nagy részét örömmel, önfeledt játékkal tölti, ahol biztonságban érzi magát. Szívesen érkezzen reggelente az óvodába, ahol szakmailag kiváló, mindig megújulni képes óvodapedagógus segítené, irányítaná őt. Óvodapedagógusaink közös értékek mentén tudnának dolgozni. Képesek legyenek az együttműködésre, az empátiára és a tiszteletre egymás, a gyerekek és a szülők felé egyaránt.

3.3. Értékeink

3.3.1. Nevelési értékeink

A személyiség teljes körű fejlesztése – elsősorban a játékon keresztül – óvodánk elsődleges és legfontosabb nevelési értéke.

- Olyan támogató környezetet alakítunk ki, amely elősegíti a gyermekek tanulási képességeinek optimális kibontakozását.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a közös, élményalapú tevékenységeknek, amelyek hatékonyan támogatják a gyermekek szociális képességeinek fejlődését.
- A példamutatás nevelőerejét alapvetőnek tartjuk: a felnőttek viselkedése, kommunikációja mintaként szolgál a gyermekek számára. Ennek megfelelően minden intézményi dolgozótól elvárjuk a követendő, pozitív viselkedésmóddal megvalósítását.

3.3.2. Alapelveink

Óvodai nevelésünk alapelvei: fő alapelvünk a gyermekközpontúság:

- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás, elfogadás, tisztelet, megbecsülés és bizalom, valamint különleges védelem illeti meg,
- a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, az egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását,
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben,
- az óvodai nevelésünkben megjelenik a hátránycsökkentő, illetve a felzárkóztató tevékenység mellett a tehetséggondozás is. Ezzel biztosítjuk az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, érvényesülését. értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését.
- Minden esetben a gyermek érdekének védelmét vesszük figyelembe.

Az óvodai nevelés alapelveinek megvalósítása érdekében gondoskodunk:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről,
- az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – az életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról,
- a tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakról, emberi értékek közvetítéséről,
- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

Más-más nemzetiségű, hazájukat elhagyni kényszerülő (migráns) gyermekek, akár nem magyar anyanyelvű gyermekek nevelése a magyar állampolgárságú és magyar anyanyelvű gyermekekkel közös csoportban történik, biztosítva a multikulturális nevelésen alapuló integrációs lehetőségeket.

A szociális, nyelvi kommunikációs kompetenciájuk fejlesztése az életkori sajátosságokat figyelembe véve játékos módszerekkel folyik. Biztosítva az önállóságuk megerősítését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

3.3.3. Célkitűzéseink

- Célunk az óvodás gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének támogatása, a személyiségük kibontakoztatása az értelmi, testi, lelki és szociális képességek fejlesztésén keresztül. Olyan gyermekeket nevelünk, akik magabiztos kommunikációs készségekkel és fejlett beszédkultúrával rendelkeznek.
- Kiemelt feladatunk a hátrányok csökkentése, különös tekintettel a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelésére.
- Törekszünk a minőségi nevelés biztosításához szükséges komplex fejlesztés megvalósítására, különös tekintettel a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett gyermekcsoportok tanulási sikerességének elősegítésére és az egyenlő esélyek megteremtésére.
- Az óvodai nevelés során hangsúlyosan jelenik meg az élethosszig tartó tanulás megalapozása. Ennek érdekében olyan tanulási helyzeteket és kihívásokat kínálunk, amelyek motivációt ébresztenek a folyamatos fejlődésre, így erősítve az óvoda preventív funkcióját.
- Kiemelt figyelmet fordítunk az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételére, differenciálással és egyéni bánásmóddal támogatjuk minden gyermek személyes fejlődési útját. Fontos számunkra az eltérő fejlődési ütem elfogadása, ennek megfelelően segítjük a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő (BTMN) gyermekek felzárkóztatását.
- Nevelőtestületünk vallja, hogy minden kisgyermek tehetséges valamiben, és a tehetségcsírák már kora gyermekkorban fellelhetők. Ennek szellemében végezzük naponta munkánkat, mely a felzárkóztatások mellett a kiemelt képességű gyermekek gondozását is magában foglalja. Az óvodai tehetséggondozásban a teljes nevelőtestület részt vesz. Az óvodapedagógusok folyamatosan figyelik a gyerekeket, tudatosan keresik a tehetségigéretre jellemző személyiségjegyeket, hogy kellő szakmai érveléssel tudják segíteni a gyermekek fejlődését. Emellett a környezeti nevelési elvek is szerves

részét képezik pedagógiai munkánknak – célunk a természet- és környezetvédelem iránti elköteleződés megalapozása már óvodáskorban.

- A mozgásfejlődés támogatására változatos lehetőségeket biztosítunk, például a Bozsik foci programon keresztül, amely játékos formában fejleszti a mozgáskoordinációt, a kitartást és a közösségi élményt.
- Pedagógiai céljaink eléréséhez elengedhetetlen a partneri hálózat fejlesztése. Fontos számunkra a gyermekek szociális készségeinek fejlesztése, melyhez együttműködésre törekszünk a helyi köznevelési intézményekkel, szociális és civil szervezetekkel. Célunk a helyi, területi és regionális szintű, ágazatközi kapcsolatok tudatos bővítése és megerősítése.

3.4. Gyermekképünk

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

- Az óvodai nevelésünk középpontjában a gyermek áll – olyan egyedi és mással nem helyettesíthető személyiség, aki egyszerre szellemi, erkölcsi, biológiai és szociális lény. A gyermek személyisége folyamatos fejlődésen megy keresztül, amelyet a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, valamint a tudatosan alakított környezeti hatások együttesen formálnak.
- Ennek megfelelően a gyermek testi és lelki szükségletei életkoronként és egyénenként eltérőek, fejlődése egyéni utat jár be. A személyiség szabad kibontakozását nagymértékben befolyásolja a körülötte lévő személyi és tárgyi környezet. Alkalmazzuk a differenciálás elvét, mind egyéni, mind korcsoport szerint.
- Nevelésünk gyermekközpontú és befogadó szemléletű. Arra törekszünk, hogy minden gyermek számára biztosítsuk a szeretetteljes, elfogadó és magas színvonalú nevelést, támogatva személyiségük kibontakozását, és elősegítve az esetleges hátrányok

csökkentését. Intézményünk elutasít minden előítéletet, és tudatosan törekszik annak megelőzésére.

- Értékként tekintünk az egyéni különbségekre – a másságra, az egyediségre és az eltérő sajátosságokra –, mindaddig, amíg ezek nem sértik mások méltóságát és érdekeit. Hiszünk abban, hogy a sokféleség gazdagítja közösségünket, és megalapozza a kölcsönös tiszteleten alapuló együttélést.

Óvodánkba különböző társadalmi rétegekből érkező gyermekek járnak, akik eltérő hagyományokat, szokásrendszert és családi értékrendet hoznak magukkal. A családok szociális kultúrája sokféle, gyakran előfordul, hogy a gyermekek hátrányos helyzetből, rendezetlen családi körülmények közül érkeznek. Ezért nevelési gyakorlatunkban kiemelt figyelmet fordítunk az esélyegyenlőség biztosítására, valamint a családi nevelést kiegészítő és kompenzáló szerepünk érvényesítésére.

Alapvető feladatunknak tekintjük a gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlesztését, a beilleszkedést elősegítő, közösségformáló tevékenységek megvalósítását. Olyan személyiségek formálását tűztük ki célul, akik nyitottak a világra, érdeklődők, élményeiket és tapasztalataikat aktívan feldolgozzák. Törekszünk arra, hogy a gyermek őszinte, segítőkész, elfogadó és együtt érző legyen, képes legyen másokat megérteni és elfogadni, s természetes módon tudjon együtt élni a különbözőségekkel.

Fontos számunkra, hogy az óvodáskor végére a gyermekek koruknak megfelelő szinten rendelkezzenek empátiával, szolidaritással és toleranciával. Támogatjuk az egészséges életmód iránti igény kialakulását – ideértve a mozgást, a korszerű táplálkozást, a higiéniai szokások elsajátítását –, valamint az önkifejezés különböző formáinak (pl. művészeti tevékenységek, mozgásos játékok) fejlődését.

Célunk, hogy a gyermekek élvezzék a játékot, keressék az együttműködést, tudják egyeztetni elképzeléseiket társaikkal. Kiemelten fontos számunkra a szabad játék biztosítása, amely központi szerepet tölt be az óvodai életben. Emellett hangsúlyt helyezünk a gyermekek helyi társadalmi és környezeti adottságainak megismerésére is.

Az óvodai nevelés – amely a gyermek hároméves korában kezdődik, és a tankötelezettség megkezdéséig tart – kiemelt szerepet játszik a társadalmi esélyegyenlőség megvalósításában, a hátrányok csökkentésében, és az iskolára való eredményes felkészítésben.

A Kormány célja az óvoda és az iskola közötti átmenet zökkenőmentes biztosítása, ezt rendeletében a következőképpen határozza meg:

A gyerekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben, vagy ha tanköteles korúként még óvodába járnak, „a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt”.

3.5. Óvodaképünk

*„A gyermek nem kis felnőtt, hanem egyedi és megismételhetetlen személyiség, akinek joga van a saját tempójában fejlődni.”
(ismeretlen szerző / pedagógiai alaptétel)*

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, az óvoda ebben kiegészítő, szükség esetén hátránycsökkentő szerepet vállal. Közös célunk, hogy a szülőkkel együttműködve a lehető legkedvezőbb feltételeket biztosítsuk a 3–7 éves kisgyermek számára az érzelmi biztonság megteremtéséhez, a boldog, örömteli gyermekkor megéléséhez, valamint képességeik kibontakoztatásához. Az óvoda funkcióinak teljesítésével (óvó-védő, szociális, nevelő és személyiségfejlesztő), a gyermekben megteremtődik a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Intézményünkben kiemelten fontosnak tartjuk a gyermek, a szülő és az óvodapedagógus közötti bizalmon alapuló, együttműködő kapcsolat kialakítását. Hisszük, hogy a kölcsönös tiszteletre, elfogadásra és nyitottságra épülő partneri viszony elősegíti a gyermek harmonikus fejlődését és érzelmi biztonságát.

Legfontosabb értékeink a szeretet, az egyéni bánásmód, az élménynyújtás és a játék. Óvodánk biztosítja az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit mind személyi, mind tárgyi, mind szakmai szempontból. A beíratott gyermekek számára szeretetteljes, derűs, érzelmi biztonságot nyújtó légkört alakítunk ki, melyet a befogadás változatos módszereivel segítünk elő.

Az óvó-védő, szociális és személyiségfejlesztő nevelési funkciók közvetetten támogatják a gyermekeket abban, hogy felkészülten lépjenek át a következő életszakaszba – az iskoláskorba. A fejlesztés során figyelembe vesszük az egyéni készségeket, képességeket, az életkori sajátosságokat és az eltérő fejlődési ütemet. Nevelési programunkat a gyermekek fejlődési szükségleteihez igazítjuk, célunk, hogy minden kisgyermek a saját útján, saját tempójában fejlődjön, és az óvodai évek végére iskolai életre alkalmas, magabiztos személyiséggé váljon. Családias, nyugodt légkört teremtünk, ahol szeretetteljes, odafigyelő, türelmes és elfogadó felnőttek támogatják a gyermekek szabad személyiségfejlődését, valamint a szülői ház nevelési hatásainak megerősítését – szükség esetén kiegészítését.

Kapcsolatunkat a gyermekekkel az elfogadás, a türelem és a tolerancia határozza meg. Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódás szempontjából veszélyeztetett gyermekek támogatására: a kockázati tényezők felismerését követően személyre szabott módon törekszünk ezek csökkentésére, elhárítására.

4. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

4.1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel iránti igény kialakítása, valamint a gyermek testi fejlődésének támogatása ebben az életkorban kiemelt jelentőséggel bír. Az óvodai nevelés során törekszünk arra, hogy ezek az alapok szervesen beépüljenek a gyermek mindennapi tevékenységeibe és szokásrendszerébe.

Céljaink:

- a rendszeres, életkornak megfelelő életritmus és napirend kialakításának támogatása,
- az egészségtudatos életforma megalapozása és erősítése,
- a gyermekek önállóságának fejlesztése – különös tekintettel saját testi szükségleteik felismerésére és kielégítésére (pl. tisztálkodás, öltözködés, étkezés),
- az egészségfejlesztési program elemeinek beépítése a gyermekek napi szokás- és szabályrendszerébe.

Törekszünk arra, hogy a gyermekek már az óvodáskor éve alatt pozitív attitűdöt alakítsanak ki az egészséges életvitel iránt, és az ehhez szükséges viselkedésminták természetessé váljanak számukra.

A gyermek személyiségének fejlődéséhez alapvetően hozzátartozik testi szükségleteinek kielégítése, ezért a gondozási feladatok kiemelt szerepet kapnak óvodai nevelésünk folyamatában.

Öltözködés:

Az óvodai csoportok folyosóján a gyermekek jellel ellátott öltözőszekrényeket használnak, amelyek segítik a tájékozódást és a személyes tér kialakítását. Az öltözködés során mindig figyelembe vesszük a gyermek életkorát és egyéni fejlettségi szintjét. Már a kisgyermekeknél is fokozatosan törekszünk az önállóság alakítására, türelmes segítő jelenléttel ösztönözve őket az öltözés önálló végzésére.

Az öltözködés tanítása során kiemelt figyelmet fordítunk a sorrendiség elsajátítására (pl. előbb az alsóruházat, majd a felső), valamint arra, hogy a gyermekek megértsék az évszaknak és aktuális időjárásnak megfelelő öltözködés fontosságát. Rendszeresen beszélgetünk velük a réteges öltözködés előnyeiről, az egészségmegőrzés szempontjairól, így támogatva őket az időjáráshoz való alkalmazkodás képességének kialakításában.

Tisztálkodás, testápolás:

Törekszünk arra, hogy az otthonról hozott szokásokat tiszteletben tartva kiegészítsük, és a helyes tisztálkodási, testápolási szokásokat fokozatosan alakítsuk ki. A mosdóhelyiségeket a gyermekek igényeihez igazítva, életkoruknak és méretüknek megfelelően alakítottuk ki.

A gyermekek számára jellel ellátott törölközőtartók állnak rendelkezésre, amelyek segítik a személyes higiéniahoz kapcsolódó szokások rögzülését. A kézmosás során nagy hangsúlyt fektetünk a takarékos vízhasználatra való nevelésre, ezzel is hozzájárulva a környezettudatos szemlélet formálásához. A kézmosás technikájának elsajátítása a korábbi évek járványhelyzetére való tekintettel még hangsúlyosabbá vált.

A szájápoláshoz szükséges felszerelést – fogkefe, fogkrém – a szülők biztosítják. A helyes használatot már kiscsoportos kortól kezdődően tudatosan alakítjuk, életkori sajátosságaik figyelembevételével, játékos módon.

Illemhelyhasználat:

A mosdóhelyiség kialakításánál fontos szempont az intimitás biztosítása, ezért a WC-k térelválasztókkal vannak elkülönítve egymástól. Az illemhely helyes használatának elsajátítása kiemelt figyelmet igényel, hiszen a gyermekek többségét eleinte emlékeztetni kell a WC-papír használatára, valamint az öblítésre.

Az önállóság kialakítását fokozatosan, a gyermekek életkora és egyéni fejlettségi szintje alapján segítjük elő. A higiéniai szokások megerősítése során kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek a kézmosás során minden esetben használjanak szappant. A helyes kézmosás lépéseit rendszeresen gyakoroljuk, ezzel is támogatva a tudatos tisztálkodási szokások kialakulását.

Testápolás és pihenés az óvodában:

A fésülködéshez szükséges eszközöket – a gyermek saját fésűjét – a szülők biztosítják. Ezeket a csoportszobákban, jellel ellátott tartóban tároljuk. A gyermekek haját minden nap, különösen az alvás utáni időszakban rendezzük. A nagyobb gyermekeket fokozatosan az önálló hajápolás irányába tereljük, az önkiszolgálás fejlesztése érdekében.

A helyes orrfújás és zsebkendőhasználat tanítását játékos formában végezzük, fújógyakorlatokkal segítve az orrtisztítás technikájának elsajátítását. Ennek kialakítása hosszabb folyamat, ezért folyamatos támogatást és türelmet igényel a gyermekek részéről, különös tekintettel az igény szint formálására.

Pihenés:

A napirendben kiemelt szerepet kap a nyugodt pihenés biztosítása, amely minden csoportban azonos nevelési értékek mentén valósul meg. A gyermekek saját csoportszobájukban pihennek, mindenkinek külön ágya van, amelyet a nevelési év elején személyre szabottan jelölünk ki. A biztonságérzet fokozása és az otthoni szokások továbbvitele érdekében a gyermekek magukkal hozhatnak egy kedves, megnyugtató alvós játékot.

A pihenéshez való átöltözés kötelező, a szülők biztosítják a pizsamát, ennek rendjét a Házi rend szabályozza. A gyermekeket az ágyakban váltott irányban helyezzük el, így biztosítva, hogy ne zavarják egymás nyugalma. Az elcsendesedést mese, halk zene vagy altatódal segíti, ezzel is elősegítve a szervezet lenyugvását és a nyugodt alvás feltételeit.

Mindennapos mozgás:

Óvodáinkban kiemelt figyelmet szentelünk a mindennapos mozgásnak.

A mozgás a gyermeki fejlődés egyik alappillére, ezért a szabad mozgásformák – amelyek spontán módon, a játékba ágyazottan jelennek meg – kiemelt szerepet kapnak nevelési folyamatunkban. Emellett mindennap biztosítjuk a szervezett mozgás lehetőségét is, amely lehet játékos torna, tánc vagy mozgásos népi játék.

Az udvar elsődleges funkciója a gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése. A rendelkezésre álló terek – betonos, füves terület, fedett terasz, valamint a tágas homokozó – változatos mozgásformák gyakorlására adnak lehetőséget. Udvarunk kialakítása során törekedtünk arra, hogy melegebb időben is biztosított legyen az árnyékos és a napos játéktér is. A homokozó a gyermekek egyik legkedveltebb játékszíntere, ezért különös gondot fordítunk a higiéniai szempontokra: a homokot évente cseréljük, naponta fellazítjuk, szükség esetén locsoljuk.

A gyermekek mozgásfejlődését és mozgásos játékait különböző fix és mobil udvari játékeszközök (csúszda, mászóka, mobil játszótér) is gazdagítják. Ezek használata kizárólag felnőtt jelenlétében történik, a gyermekek testi épségének megóvása érdekében. A biztonságos környezet, az aktív mozgás és a szabad levegőn való tartózkodás hozzájárulnak a gyermekek testi-lelki jólétéhez és kiegyensúlyozott fejlődéséhez.

A nevelési évben kiszűrt gyermekek esetén biztosítjuk a gyógytestnevelés ellátását a Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézményének gyógytestnevelője közreműködésével.

A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése:

Célunk, hogy az óvodába járó gyermekek testi képességeinek fejlődését tudatosan, külső szakemberekkel együttműködve támogassuk. A gyermekek egészségi állapotát, fejlettségét intézményünkben az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet előírásai szerint, szabályozott formában vizsgálja az óvodaorvos, a védőnő és a fogorvos. Az együttműködés alapját az SZMSZ és a Házirend biztosítja.

A vizsgálatok során észlelt problémákról a szülőket minden esetben tájékoztatjuk, a jelzéseket dokumentáljuk és nyomon követjük. Célunk, hogy a szülőkkel együttműködve idejében támogassuk a gyermek szükségleteihez illeszkedő fejlesztést vagy ellátást.

Az óvodapedagógusok feladata, hogy a gyermekek testi fejlődését mindennapos mozgás révén is támogassák. Kiemelt figyelmet fordítunk az életkornak megfelelő mozgásformák fejlesztésére, mint például futás, ugrás, kúszás, mászás, lépcsőzés, illetve különböző mozgásos eszközök biztonságos használatára.

Ugyanilyen fontos a finommotoros képességek fejlesztése is, amelyet változatos tevékenységek révén, egyéni, mikro csoportos vagy csoportszintű formában végzünk. Ezzel nemcsak a mozgáskoordinációt, hanem az iskolai életre való alkalmasságot is megalapozzuk.

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása:

Célunk a gyermekek egészségének megóvása, ezért óvodapedagógusként feladatunk az egészséges, biztonságos környezet kialakítása és folyamatos fenntartása. Kötelességünk képviselni az egészséges gyermekek érdekeit, ezért a Házirendünkben szabályozottak szerint beteg gyermek az intézmény területén nem tartózkodhat.

Az egészség megőrzése érdekében rendszeresen szervezünk egészségfejlesztő programokat és témaheteket, amelyek során kiemelt hangsúlyt kap a mindennapos, életkornak megfelelő mozgás biztosítása.

Az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettségtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.

Célunk, hogy a gyermekek megismerjék és megszeressék a különböző ízeket, különösen a friss zöldségeket, gyümölcsöket és egészséges ételeket. Feladatunk, hogy a mindennapi étkezések során tudatosan építsük be az egészséges táplálékokat, ezáltal segítve az egészségtudatos életmód kialakulását.

Ehhez kérjük a szülők támogatását is: szívesen fogadunk különleges, illetve szezonon kívüli zöldségeket és gyümölcsöket, amelyek gazdagítják az óvodai étrendet és élményszerűbbé teszik az ízvilág megismerését. Ösztönözzük a tejtermékek rendszeres fogyasztását is, amelyhez szintén számítunk a szülői együttműködésre. Külön kérésre a születés- és névnapok ünnepléséhez javasoljuk a csomagolt tejtermékek és gyümölcsök biztosítását, ezzel is támogatva az egészséges étkezési szokások fenntartását.

Az egészséges táplálkozásra nevelés óvodánkban:

Célunk, hogy egészségesen táplálkozó gyermekeket neveljünk, akik megismerik és elfogadják a helyes étkezési szokásokat. Feladataink közé tartozik a családi étkezési szokások megerősítése, valamint az étkezések szervezésének és megfelelő időkeretének biztosítása.

Az étkezésekhez biztosítjuk a kulturált étkezés feltételeit, és a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően alakítjuk ki az eszközöket és környezetet. Törekszünk arra, hogy a gyermekek önállóan vegyenek részt az étkezési előkészületekben, például az asztalterítésben. Azokon a csoportokon belül, ahol a személyi feltételek adottak, napos rendszer működik, amely segíti a közösségi felelősségvállalás és együttműködés kialakulását.

Az ételeket a főzőkonyhákban keresztül biztosítjuk a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet alapján.

Egészségfejlesztés:

- a családból az óvodai közösségbe való átmenet segítése,
- az óvodai napirend (szokásrend) megismertetése, elfogadtatása,
- az egészséges életvitel szabályainak gyakorlása,
- az egészséges táplálkozási szokások kialakítása,
- a közösségi viselkedéskultúrának a többségi társadalomhoz való alakítása,
- az egészséget támogató családi környezet segítő támogatása, megvalósítása,
- a káros szenvedélyek (alkohol- és dohányzás, számítógép függőség) megelőzésére szolgáló meggyőző ismeretek terjesztése.

Ha lehetőségünk van rá, külső partnereket is bevonunk a nevelési folyamatba (pl.: védőnő, óvoda orvos, népegészségügy). Ennek konkrét feladatai az éves munkatervben aktualizálódnak. A napi tevékenységek során figyelembe vesszük a gyermekek megfigyelésén alapuló differenciált fejlesztést, ahol az óvodapedagógus a csoport és az egyén ismeretében alkotó módon maga tervezi meg a gyermek fejlesztését. Az aktuális fejlődési tendenciákat figyelembe véve rugalmasan dönt az ismétlések számáról, a továbbhaladás lehetőségeiről.

A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása:

Célunk az egészséges és tiszta környezet kialakítása, valamint annak folyamatos megőrzése. A környezet tisztán tartásáért elsősorban dajkáink felelnek, akik munkájukat az óvodapedagógusok támogatásával végzik. Emellett kiemelten fontosnak tartjuk a gyermekek munkára nevelését, így közösen vigyázunk az óvoda rendjére és tisztaságára.

A felnőttek feladatai közé tartozik a fertőtlenítő asztaltörölés és a padló felsöprése az étkezések után, valamint a rendszeres szellőztetés és a higiéniai szabályok betartatása. Ezekbe a tevékenységekbe életkoruknak megfelelően bevonjuk a gyermekeket, ezzel is fejlesztve felelősségtudatukat.

A gyermekek feladatai közé tartozik a takarékos vízhasználat és a folyékony szappan gazdaságos alkalmazásának megfigyelése. Kiemelten kezeljük a mellékhelyiség

rendeltetésszerű használatának kialakítását, amelynek elsajátítása a befogadás és beszoktatás időszakában különös hangsúlyt kap óvodánkban.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása:

Célunk, hogy az intézmény dolgozói, a gyermekek és szüleik körében tudatosan alakítsuk ki a környezettudatos szemléletet.

Feladataink közé tartozik, hogy a felnőttek példamutatásával és a nevelési folyamat során is alkalmazzunk újrahasznosított anyagokat, ezzel is erősítve a fenntarthatóság üzenetét.

A gyermekek számára olyan komplex, élményalapú tevékenységeket szervezünk, amelyek elősegítik a környezetvédelem iránti felelősségérzet és a környezettudatos gondolkodás kialakulását, megértését és gyakorlati megvalósítását.

Például a *Víz Világnapja* alkalmából kiemelt figyelmet fordítunk a víz fontosságának megismertetésére, valamint a víz takarékos és felelősségteljes használatának népszerűsítésére. A gyermekek játékos tevékenységek, mesék, kézműves foglalkozások és megfigyelések során ismerkednek a víz szerepével a természetben és az emberi életben. Célunk, hogy kialakítsuk bennük a víz megóvásának igényét és a környezettudatos magatartást.

A *Föld Napja* az egyik legfontosabb környezetvédelmi ünnepünk, amelynek során óvodánkban hangsúlyt fektetünk a természet szeretetére és védelmére. Közösén ültetünk növényeket, gyűjtjük a szelektív hulladékot, és játékos formában tanuljuk meg, hogyan óvhatjuk a Földet. Ezek a tevékenységek segítik a gyermekeket abban, hogy felelősséget érezzenek környezetük iránt, és szívügyüknek tekintsék a természet megóvását.

Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása:

Elsődleges célunk a ránk bízott gyermekek testi és lelki egészségének megóvása és védelme. Fontos feladatunk, hogy felismerjük, ha a gyermek viselkedésében bármilyen változás jelentkezik, amely zavarra utalhat. Ilyen esetekben a szülőkkel együttműködve – szükség szerint külső szakemberek bevonásával – törekszünk a kialakult helyzet megoldására. A szülők számára is támogatást és biztonságot nyújtunk, valamint megosztjuk velük az általunk ismert lehetőségeket és szakmai tapasztalatokat.

A gyermek viselkedésében előfordulhat problémaként például az alvás alatti bevizelés vagy beszékelés, amely legtöbbször lelki eredetű. Az ilyen érzékeny helyzetek kezelésében elengedhetetlen a tapintatos, megértő és szeretetteljes bánásmód.

Ugyancsak nehézséget jelenthetnek a családi életben bekövetkező változások, amelyekre csak a család aktív bevonásával találhatunk megfelelő megoldást. Ebben a folyamatban segítséget nyújthat a családgondozói hálózat.

A lelki egészség fejlesztését szolgáló pedagógiai módszerek óvodánkban:

A **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** (a továbbiakban: Köznev. tv.) értelmében a pedagógus kötelessége, hogy mindent megtegyen a gyermekek testi-lelki egészségének fejlesztése és védelme érdekében. Ezt többek között felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi szabályok betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, valamint szükség esetén a szülők és más szakemberek bevonásával biztosítjuk.

Óvodánk napirendjét a **folyamatosság és kiszámíthatóság** jellemzi, ami biztonságot nyújt a gyermekek számára. Tudatosan törekszünk az optimális zajsztint fenntartására, amely segíti a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai légkört.

Kiemelt nevelési célunk a **szociális kapcsolatok fejlesztése**, amelyet csoporton belüli és intézményi szintű tevékenységekkel is támogatunk. Ennek érdekében szervezünk mikrocsoportos fejlesztéseket, műhelymunkákat, csoportközi programokat, illetve intézményi szintű találkozókat is. Ezek a lehetőségek hozzájárulnak a gyermekek kapcsolatteremtő képességének fejlődéséhez, társas kapcsolataik megerősödéséhez.

Külön figyelmet fordítunk a **peremhelyzetű gyermekek integrálására**, segítjük beilleszkedésüket a közösségbe példamutatással és tudatos irányítással. E folyamat során rendszeres megfigyeléseket végzünk, és szükség esetén az éves munkatervben vagy a nevelési tervben rögzítjük a célokat és a feladatokat.

A **konfliktuskezelés** során mindkét fél számára biztosítjuk a véleménynyilvánítás lehetőségét, és olyan megoldásokra törekszünk, amelyek minden érintett számára elfogadhatók – ezzel is

támogatva a nyertes–nyertes kimenetelt. A nevelés során hangsúlyt fektetünk a **kudarctűrő képesség fejlesztésére**, amelyet különösen a szabályjátékokon keresztül formálunk. Ezek a tevékenységek hozzájárulnak a gyermekek viselkedésének és érzelmi önszabályozásának fejlődéséhez.

A gyermekek szociális és érzelmi fejlődését érintő megfigyeléseket dokumentáljuk: feljegyzéseket készítünk a csoport életét bemutató naplóban vagy az egyéni fejlődési naplóban, így biztosítva a fejlődés folyamatának nyomon követhetőségét.

A bántalmazás és az erőszak megelőzése óvodánkban:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló **1997. évi XXXI. törvény** előírásainak megfelelően óvodánkban kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek alapvető jogainak tiszteletben tartására és érvényesítésére. A gyermeki jogok védelme intézményünk minden dolgozójának közös felelőssége.

Prevenációs tevékenységünk középpontjában a biztonságos, elfogadó és támogató óvodai környezet kialakítása áll. A gyermekvédelmi felelős rendszeresen képviseli intézményünket a gyermekvédelmi fórumokon, és szükség esetén aktívan közreműködik a problémás helyzetek felismerésében és kezelésében.

A gyermekek nevelése során **drámajátékok és szerepjátékok** segítségével dolgozunk fel különféle élethelyzeteket, ezáltal segítve az érzelmi és szociális készségek fejlődését, valamint a konfliktusok megelőzését. A **konfliktuskezelési technikák** alkalmazása a mindennapi pedagógiai gyakorlat szerves része, különösen a gyermekközösségekben felmerülő problémák esetén.

Célunk, hogy a gyermekek érzelmi biztonságban fejlődjenek, és olyan mintákat kapjanak, amelyek segítik őket az erőszakmentes kommunikáció és viselkedés elsajátításában.

Az egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése óvodánkban:

Az egészség és betegség témaköre kiemelt szerepet kap óvodánk pedagógiai gyakorlatában, és minden intézményi dokumentumban szabályozottan megjelenik. Az egészségmegőrzés és -

fejlesztés közös feladat, amely a gyermekek, szülők, óvodapedagógusok és az intézményvezetés együttműködését igényli.

Óvodánk alapelve, hogy kizárólag egészséges gyermek tartózkodhat a gyermekcsoportokban. Ezt a szabályt nemcsak a szülők felé közvetítjük, hanem a gyermekek számára is érthetővé tesszük – például játékos formában, szerepjátékokon keresztül. Az egészség-betegség fogalmát tematizált projekt- és témaheteken dolgozzuk fel, ahol a gyermekek életkoruknak megfelelően ismerkednek a betegségek kialakulásával, megelőzésének módjaival és az egészséges életmóddal

Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás az óvodában:

A balesetek megelőzésére vonatkozó szabályozások és az esetleges balesetek esetén követendő eljárásrend részletesen szerepel intézményünk **Szervezeti és Működési Szabályzatában (SZMSZ)**. Az egészségügyi doboz a főigazgatói irodában elérhető.

Fontos célunk, hogy a gyermekek megtanulják és elfogadják a csoport- és intézményi szabályokat, hiszen ezek betartásával a legtöbb baleset megelőzhető. A nevelési év elején minden csoportban hangsúlyt kapnak a balesetmegelőzést szolgáló tevékenységek, amelyeket dokumentálunk a csoportnaplóban is.

A tárgyi eszközök biztonságos használatának megismerését játékos módon segítjük. Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek arra, hogy szerepjátékokban kipróbálják a már nem használt orvosi, ápolói eszközöket. A témához kapcsolódó könyvek, mesék, tevékenységek és témahetek tovább mélyítik az ismereteiket az egészségnevelés területén.

Az intézményre vonatkozó **óvó-védő előírások** részletesen megtalálhatók a **Házirendben**, amelynek betartása és betartatása minden, az intézménnyel kapcsolatban álló személy kötelessége.

Óvodánk nevelőtestülete több egészség és balesetmegelőzési tanfolyamot végzett, így a preventív és beavatkozási szakaszban is képzett és biztos tudással rendelkező alkalmazottak próbálják a kialakult egészséget veszélyeztető helyzetet megoldani.

A gondozási feladatokhoz kapcsolódó fejlesztési célok és elvárások az óvodában:

A gyermek a gondozási tevékenységek során egyre önállóbban alkalmazza az óvodában elsajátított ismereteket és készségeket. A cél, hogy mindennapi tevékenységeiben egyre nagyobb önállósággal és biztonsággal éljen a megszerzett tudással.

- **Alakuljon ki benne az igény a rendezett, tiszta személyi higiénia iránt,** és ennek megvalósítására törekedjen nap mint nap.
- **Mozgása váljon összerendezetté és koordinálttá,** a mozgásformák automatizálódjanak a mindennapos mozgásos tevékenységek révén.
- **Ismerje és lehetőségeihez mérten alkalmazza az alapvető egészségügyi szokásokat,** törekedjen azok betartására, és ösztönözze erre társait is.
- **A balesetvédelmi szabályokat minden helyzetben tartsa be,** és legyen tudatában a szabályok fontosságának.
- **Társas kapcsolataiban egyre inkább képes legyen kapcsolatokat kezdeményezni,** együttműködni gyermek- és felnőtt társakkal, valamint konfliktushelyzetekben megfelelően reagálni, megoldást keresni.
- **Alakuljon ki benne az egészséges táplálkozás iránti nyitottság és törekvés.** Tudja megfelelően használni az étkezéshez szükséges eszközöket, és tartsa be az étkezéssel kapcsolatos szokásokat, szabályokat.
- **Sajátítsa el és alkalmazza a helyes viselkedés alapvető normáit** az óvodai közösségben.

4.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek érzelmi fejlődésének támogatása intézményünkben:

Az óvodáskorú gyermek egyik alapvető sajátossága, hogy viselkedését elsősorban az érzelmei irányítják. Éppen ezért kiemelten fontos, hogy az óvodai élet során biztonságot nyújtó, szeretetteljes, derűs és kiegyensúlyozott légkör vegye körül. A stabil, állandó értékrenddel rendelkező környezet elengedhetetlen ahhoz, hogy a gyermek érzelmileg kiegyensúlyozottan fejlődjön.

Már az óvodába lépés pillanatától törekszünk arra, hogy a gyermekeket kedvező érzelmi hatások ériék. A **beszoktatás és befogadás,** valamint a **bölcsődéből való átlépés** tudatosan

megtervezett folyamat, amelybe több, célzott programot is beépítünk. A bölcsőde-óvoda átmenet megkönnyítése érdekében intézményünk **közös munkaközösséget működtet**, amely éves munkaterve alapján szervezi a kapcsolódó programokat.

A gyermekek és az óvodai dolgozók közötti kapcsolatot **pozitív attitűd, érzelmi töltés és elfogadás** jellemzi. Az óvoda biztonságos, támogató környezetet nyújt, ahol a gyermek szabadon kifejezheti önmagát, miközben erkölcsi és szociális érzékenysége is fejlődik. A nevelés középpontjában áll az **éntudat formálása, az önkifejezés támogatása**, valamint a másság elfogadásának és megértésének képessége.

A szocializációs folyamat fontos elemei a **közös élményekre épülő tevékenységek**, amelyek megalapozzák a gyermek erkölcsi tulajdonságait, mint például az **együttérzés, segítőkészség, önzetlenség és figyelmesség**. Ezzel párhuzamosan fejlesztjük az akarati tényezőket is: **önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat, valamint szokás- és normarendszer kialakítása** révén.

Az **érzelmi és lelki képességek fejlesztését** több irányból támogatjuk:

- szülő-gyermek kapcsolat erősítésével,
- társas kapcsolatok alakításával,
- felnőttekkel való pozitív kapcsolatok kialakításával,
- az erkölcsi érzék és szabálytudat megalapozásával.

A **szociális képességek fejlesztése** során hangsúlyt helyezünk a társas helyzetekben való **együttműködésre, alkalmazkodásra, kapcsolatfelvételre**, valamint arra, hogy a gyermek megtalálja helyét a csoportban.

Óvodánk a gyermek **természetes nyitottságára** épít. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermek megismerje saját környezetét – szűkebb és tágabb értelemben egyaránt. Ezáltal alapozzuk meg benne a **nemzeti identitástudatot, a keresztény kulturális értékek tiszteletét, a hazaszeretetet**, valamint a **családhoz és szülőföldhöz való kötődést**. A gyermek rácsodálkozhat a természet, az emberi környezet szépségeire, és megtanulja értékelni azokat.

A gyermek viselkedésének alakulásában meghatározó szerepe van az **óvodapedagógusok és valamennyi alkalmazott** viselkedésének, kommunikációjának és bánásmódjának. Ők a gyermekek számára **modellként** szolgálnak a mindennapi nevelési helyzetekben.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek támogatása és az óvoda együttműködő szerepe:

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése során az óvoda szerepe kiemelten fontossá válik, különösen akkor, amikor a gyermek támogatása speciális szakértelmet igényel. Ebben az esetben elengedhetetlen az együttműködés olyan szakemberekkel, akik az ágazati jogszabályokban előírt speciális felkészültséggel rendelkeznek.

Az óvoda és a szakemberek közötti együttműködés **szabályozott keretek között**, az intézmény **alapdokumentumaiban rögzítve** valósul meg. Az együttműködés célja, formái és elvei világosan meghatározottak, biztosítva ezzel a gyermek egyéni szükségleteire épülő, összehangolt szakmai támogatást.

4.3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Anyanyelvi és értelmi nevelés az óvodai nevelőmunka egészében:

Az **anyanyelvi nevelés** az óvodai nevelés minden tevékenységi területének szerves része, így valamennyi tevékenység során kiemelt figyelmet kap. Az anyanyelvi és kommunikációs készségek fejlesztése folyamatosan jelen van a nevelőmunkában, **beszélő környezet kialakításával, helyes mintaadással és a nyelvi szabályok közvetítésével.**

A nevelés célja, hogy a gyermek megismerje, megbecsülje és megszeresse anyanyelvét, miközben fennmaradjon természetes beszédkedve, kommunikációs nyitottsága. Ennek érdekében hangsúlyt fektetünk:

- a gyermek meghallgatására,
- kérdéseinek támogatására,
- a válaszok igénylésére és
- az aktív, kölcsönös párbeszédre.

Óvodánkban az **anyanyelvi-kommunikációs képességek fejlesztését** az alábbi területeken végezzük:

- beszédhanghallás,
- beszédértés,
- beszédkedv,
- szókincs,

- mondataalkotás,
- szövegalkotás,
- szövegértés.

A gyermek **értelmi nevelése** az egyéni érdeklődésre, kíváncsiságra, meglévő tapasztalatokra, élményekre és ismeretekre épül. Ezen keresztül biztosítunk számára változatos, élményszerű tevékenységeket, melyek elősegítik a természeti és társadalmi környezetről szerzett ismereteinek bővítését.

Az értelmi fejlesztés célja egyrészt a spontán és tervezett tapasztalatok rendszerezése és gyakorlása, másrészt az értelmi képességek célzott fejlesztése. Kiemelt területek:

- **érzékelés és észlelés,**
- **figyelem és emlékezet,**
- **képzelet, gondolkodás és alkotóképesség.**

Fontos célunk a képzelet és kreativitás fejlődését segítő **ösztönző környezet** biztosítása, amely bátorítja a gyermekek aktív felfedezőtevékenységét.

Óvodánk az értelmi fejlesztést az alábbi szempontok mentén végzi:

- érzékelés, észlelés,
- figyelem, emlékezet,
- gondolkodás (pl. tapasztalati következtetés, összefüggések felismerése),
- általános tájékozottság,
- elemi számolási készségek fejlesztése.

5. Az óvodai élet megszervezésének elvei

5.1. Személyi feltételek

Az óvodai nevelőmunka személyi feltételei és szereplői:

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek.

A nevelőmunka eredményességéhez nemcsak az óvodapedagógusok, hanem a **nem pedagógus munkakörben dolgozó alkalmazottak (NOKS)** összehangolt együttműködése is elengedhetetlen. A közös munka a gyermekek biztonságérzetének kialakításához, jól-létéhez és a nevelési célok megvalósításához szükséges.

Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje, modell értékű a gyermek számára.

- Az óvodai dolgozók összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
- Az óvodapedagógusi párok képesek legyenek együttesen tervezni, összehangoltan feladatokat megosztva dolgozni, pedagógiai elveiket és nevelési gyakorlatukat egyeztetni (ehhez szükséges az átfedési idő).

Törekszünk arra, hogy minden csoportban két fő óvodapedagógus lássa el a napi feladatokat. A főigazgató is óvodapedagógusi végzettséggel rendelkezik, munkarendje lehetőséget biztosít arra, hogy helyettesítések, átfedések esetén közvetlenül is részt vegyen a nevelőmunkában.

- Az óvodapedagógus vonja be a pedagógiai asszisztenst, dajkát a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe.
- A közösség tagjaiért valamennyien vállaljanak felelősséget a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért.
- A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, a döntéshozatal előtt őszinte, nyílt véleménnyel segítsék a legjobb megoldás kialakítását.

A migráns gyermeket nevelő óvodában a dolgozók feladata lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. A többségi gyermekek megismerhetik az otthonról hozott szokásokat, hagyományokat, ételeket, kultúrájukat, ezzel erősítjük bennük az elfogadást, a multikultúrák jelenlétét. Érdeklődővé válnak más nemzetek felé, ezáltal szélesedik látókörük.

- A gyermek alapos megismerésének és szakszerű fejlesztésének alapvető feltétele az óvodapedagógusok és az intézmény dolgozóinak folyamatos önképzése, továbbképzése, önálló tanulása. Ennek megvalósulását szolgálja az óvodapedagógusok továbbtanulási terve, és a továbbképzési tervek, mely az éves munkaterv részét képezi.

A **sajátos nevelési igényű gyermekek** fejlesztése intézményünkben szintén biztosított, melyet speciálisan képzett **belső és külső szakemberek** közreműködésével valósítunk meg.

Az óvoda – amennyiben nemzetiséghez tartozó gyermek nevelésére kap szülői írásos igényt – köteles biztosítani a **nemzetiségi nevelés célkitűzéseinek megvalósítását**. Jelenleg ilyen igény szülői részről nem érkezett, de szükség esetén a megfelelő nevelési tartalmakat beépítjük a pedagógiai folyamatba.

5.2. Tárgyi feltételek

Tárgyi feltételek, eszközellátottság intézményünkben:

A Helyi Pedagógiai Programunk megvalósításához az óvodánk rendelkezik a **nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet** (a továbbiakban: EMMI rendelet) alapján előírt, a kötelező eszközjegyzékben szereplő **tárgyi eszközökkel**.

Az óvoda megfelel a kor elvárásainak, eszközellátottsága mindenben segíti az intézményben folyó szakmai munkát. Csoportszobái világosak, kényelmesek, tágasak. Bútorzatuk biztonságos, esztétikus. A termek lehetőséget adnak a különbözőkorú gyermekeknek a változatos játéktevékenységre, valamint a tevékenységek megszervezésére. Játékeszközök mennyisége, minősége megfelelő.

A **szakmai munka színvonalának megtartása és fejlesztése** érdekében folyamatosan keressük az eszközfejlesztés lehetőségeit, nagy hangsúlyt fektetve a korszerű és a gyermekek igényeihez igazodó környezet kialakítására.

A **mese- és szakkönyvtárunkat rendszeresen frissítjük és bővítjük**, különös figyelemmel a vegyes életkorú csoportok igényeire. Ennek megfelelően többféle életkornak szóló mesekönyvet, ismeretterjesztő kiadványt és szakkönyvet szerzünk be. Az intézmény saját könyvtárállománya mellett az óvodapedagógusok saját szakkönyveiket is használják munkájuk során.

Minden óvodai csoportszobában **internetelés és laptop** biztosítja az óvodapedagógusok számára a módszertani felkészülés lehetőségét, valamint a gyermekek számára is elérhető az **információbővítés, digitális ismeretszerzés** lehetősége a fejlesztési célokhoz igazodó módon.

Kiemelten fontos számunkra, hogy a tárgyi környezet:

- megfeleljen a gyermekek **biztonságának és kényelmének**,
- igazodjon a **testméretükhöz és fejlődési szükségleteikhez**,
- elősegítse **egészségük megőrzését**,
- biztosítsa a **mozgás- és játéktevékenység szabad kibontakoztatását**, valamint az
- **esztétikai érzék** fejlődését.

Az alkalmazotti közösség számára is törekszünk **ideális munkakörnyezet** biztosítására, ezzel is támogatva a szakmai munka minőségét és a dolgozók jóllétét.

Intézményünk eszközfejlesztését támogatják:

- a **sikeres pályázatokból származó források**, valamint
- a **Barcs Város Gyermekeiért Alapítvány** hozzájárulása.

Az intézmény udvarai **tágasak, biztonságosak és jól felszereltek**, amely lehetőséget nyújt a szabad levegőn történő mozgásos, játéktevékenységek széles körére.

A csoportszobák **játékkészletét folyamatosan bővítjük és karbantartjuk**, figyelembe véve a gyermekek fejlődési szükségleteit és érdeklődését. A klasszikus játékokon túl hangsúlyt fektetünk a **készség- és képességfejlesztő eszközök** meglétére is.

Az óvodapedagógusok, asszisztensek és dajkák **kreatív, együttműködő módon** készítenek eszközöket, dekorációkat a heti projektekhez – gyakran a gyermekeket is bevonva a folyamatba. Ezzel nemcsak élménygazdag környezetet teremtenek, hanem **példát is mutatnak a környezettudatosságra és az újra hasznosításra**.

5.3. Az óvodai élet megszervezése

5.3.1. Napirend

A napirend és heti rend szerepe a gyermek fejlődésének támogatásában:

A gyermekek egészséges fejlődését és tevékenységekben megnyilvánuló fejlesztését a jól megtervezett napirend és heti rend biztosítja. Ezek keretében olyan feltételeket teremtünk,

amelyek lehetővé teszik a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, valamint differenciált tevékenységek megszervezését.

A gyermek együttműködő képességét és feladattudatát az 5–35 perces, fokozatosan növekvő időtartamú csoportos foglalkozások tervezése és lebonyolítása támogatja. A napirend igazodik a különböző tevékenységek jellegéhez, a gyermek egyéni szükségleteihez, és figyelembe veszi a helyi szokásokat, igényeket is.

A rendszeres, ismétlődő tevékenységek érzelmi biztonságot nyújtanak a gyermek számára, míg a napirend folyamatossága és rugalmassága biztosítja a harmonikus működést. Különösen fontos, hogy a tevékenységek közötti arányok kiegyensúlyozottak legyenek, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Vegyes életkorú csoportjainkban a tervezés során nemcsak az életkori sajátosságokat, hanem az egyéni képességeket is figyelembe vesszük, lehetőséget adva a differenciált fejlesztésre mind a tevékenységi területek, mind a konkrét tevékenységek szintjén.

NAPIREND

az őszi, téli és tavaszi időszakra

Időtartam	A tevékenység megnevezése
Az óvoda nyitásától: ebédig: 7 ⁰⁰ -10 ³⁰	Érkezés, játék.
	Játékba integrált fejlesztés, 10-35 perces együttlétek- életkortól, érdeklődéstől, fejlettségtől függően.
(8 ¹⁵ -9 ¹⁵)	Folyamatos tízórai.
10 ³⁰ -12 ⁰⁰	Öltözködés, játék, levegőzés, séta, mindennapos együtt mozgás.
Ebéd: 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Gondozási tevékenységek, ebéd
Pihenőidő: 13 ⁰⁰ -14 ³⁰	
Ébredés: 14 ³⁰ -15 ³⁰	Ráhangolódás a pihenésre: mesehallgatás, zene, dalhallgatás, pihenés
	Folyamatos felkelés, felkelés utáni teendők elvégzése (öltözködés, ágyak, ágynemű elrakása, tisztálkodás), uzsonna.
Ébredéstől: Az óvodai zárásig: 14 ³⁰ -17 ⁰⁰	Játék, a délelőtti tevékenységek folytatása Hazamenés

5.3.2. Heti rend

A heti rend kialakításának szempontjai:

A heti rend tervezésekor figyelembe vesszük az óvodapedagógusok számára beállított, váltott hetes munkarendet. Minden pedagógus a saját erősségeihez igazított tevékenységeket tervez és valósítja meg a tervezési folyamat során.

A heti rend kialakításánál továbbá számításba vesszük a külső támogató partnerek – például logopédus, fejlesztő pedagógus és gyógytestnevelő – rendelkezésre álló időpontjait. Emellett figyelmet fordítunk a műhelymunkák szervezéséből adódó feladatok beillesztésére is.

Az intézményi ünnepek és hagyományok időpontját szintén egységesen kezeljük, hogy ezek a programok harmonikusan illeszkedjenek a heti rendbe.

5.3.3. Beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás fontos a kisgyermek számára, mert megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. Júniusban tartjuk a „kiscsoportos” szülői értekezletet, ahol megbeszéljük a beszoktatás feltételeit. A bölcsődéből érkező gyermekeket szeptember elsején fogadjuk. Az otthonról érkező gyerekek beszoktatása folyamatos. A gyermekeket az óvodapedagógus fogadja, segíti a gyermekeket az új környezet elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést a közösségbe. A beszoktatás alatt a szülő csoportban való jelenléte segítség a gyermeknek és óvodapedagógusnak egyaránt. Ehhez azonban a beszoktatás előtt tisztázni érdemes a szülők kompetenciahatárait, és azt, hogy miben kéri a nevelők a segítségüket. Lényeges elvárás a szülővel szemben, hogy más gyermekek ellátásába, nevelésébe, gondozásába ne kapcsolódjon be, és ne sajátítsa ki a pedagógust. A nevelési év első két hetében a zökkenőmentes beszoktatásban mind a két óvodapedagógus részt vesz. Nyáron a két óvodapedagógus a családlátogatások során megismerkedik a családdal és szokásaikkal. Az első találkozás az óvodával alapvetően befolyásolja a gyermek óvodához fűződő későbbi kapcsolatát.

Fontos:

- Fokozatosság,
- Az óvodapedagógus türelmes, szeretetteljes magatartása,
- Óvodapedagógus-gyermek közti szoros érzelmi-testi kapcsolat megteremtése, mely biztonságot ad,
- Óvodapedagógus - szülők együttműködése,
- A beíratott gyermekek nyári időszakban történő meglátogatása,
- A szokásokhoz pozitív érzelmek társuljanak,
- Lassan ismerjék fel a szokások értelmét is,
- Egyéni fejlettségnek megfelelően azonosuljanak a közösségi erkölcsi igényekkel,
- Az óvodai évek alatt a szokások finomítása, fejlesztése,
- Fontos a fokozatosság, önállóság a szokások alakításánál.

5.3.4. Dokumentumok

Az óvodapedagógus feladatai:

- Az éves munkaterv alapján elkészíti a csoportra vonatkozó havi, éves nevelési tervét (évszaknak megfelelően,)
- Heti rend és napirend összeállítása
- A nevelőmunka folyamatos értékelése
- Csoportnapló vezetése
- Felvételi-mulasztási napló vezetése
- A gyermek egyéni fejlődési lapjának rendszeres vezetése
- Óvodai szakvélemény kiállítása.

OviKréta

Az OviKréta rendszer használata az óvodai dokumentációban:

2024. szeptember 1-jétől jogszabályi előírás alapján kötelező az OviKréta rendszer alkalmazása az óvodai dokumentációs rendszer működtetése során. A rendszer koordinálását és elérését az óvodák számára a <https://tudasbazis.ekreta.hu/> felület biztosítja.

Az intézményünk minden csoportja számára egy-egy laptopot biztosítunk, amelyen keresztül a pedagógusok elvégezhetik a tervezési folyamatokat az OviKréta rendszerben.

Nyomon követő dokumentációs rendszer

A gyermekek megismerése, fejlesztése és fejlődésük nyomon követése az óvodában:

A gyermekek egyéni fejlődésének megismerését és támogatását több kötelező dokumentum segíti elő. Az óvodai nevelés kizárólag a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósítható meg, a teljes óvodai életet átfogó tevékenységek keretében, az óvodapedagógus folyamatos jelenlétével és aktív közreműködésével.

Az EMMI rendelet 63. §-a értelmében az óvoda köteles a gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követni és ezt írásban dokumentálni. A gyermek fejlődéséről a szülőt rendszeresen tájékoztatni kell. Az óvoda legalább félévente – szükség szerint gyakrabban – rögzíti a gyermek értelmi, beszéd-, hallás-, látás- és mozgásfejlődésének eredményeit. Ezen felül dokumentálni kell a fejlődést segítő intézkedéseket, megállapításokat és javaslatokat is.

Az EMMI rendelet 93. §-a szerint az óvodánkban a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentáció egy folyamatosan vezetett irat, amely tartalmazza a gyermek fejlettségi szintjét, fejlődésének ütemét és a differenciált nevelés irányát.

A fejlődés nyomon követésére szolgáló dokumentáció tartalmazza többek között:

- a gyermek anamnéziséét,
- a fejlődés eredményeit,
- a szükséges fejlesztő intézkedéseket,
- a szakemberek megállapításait, javaslatait,
- valamint a szülőkkel folytatott kapcsolattartás dokumentációját.
- a fejlődés fő mutatóit, mint az érzelmi-szociális, értelmi, beszéd- és mozgásfejlődést, továbbá az óvoda pedagógiai programjában meghatározott tevékenységekkel kapcsolatos egyéb megfigyeléseket;
- a gyermek fejlődését elősegítő megállapításokat, megtett intézkedéseket és az elért eredményeket;
- amennyiben a gyermeket szakértői bizottság vizsgálta, a vizsgálat megállapításait, valamint a fejlesztést végző pedagógus javaslatait a további fejlesztésre vonatkozóan;
- a szakértői bizottság felülvizsgálatának eredményeit;
- a szülők folyamatos tájékoztatásáról készült feljegyzéseket.

5.3.5. Ünnepek, rendezvények, hagyományok

Fontosnak tartjuk óvodáinkban a hagyományaink ápolását. Építünk az évek alatt kialakult és bevált szokásokra, de mivel a körülöttünk lévő világ folyamatosan változik, ezért nekünk is alkalmazkodnunk kell ehhez. Óvodánként és csoportonként is változnak a szokások, programok, amelyeket a Munkaterveink tartalmaznak. Változatos programjaink kapcsolódnak Nemzeti ünnepeinkhez, az évszakokhoz, a hagyományokhoz és természetesen a gyermekek és a szülők kívánságait is figyelembe vesszük. A közös ünnepekkel és szokásokkal, a hagyományokkal erősödik bennünk az összetartozás élménye, csoport összekovácsoló szerepük van. Mindezek mellett nagyon sok élményben van részünk. Biztonságot adnak a gyerekeknek az állandó, szokás jellegű ünnepeink. Átélik a várakozás érzését, amellyel még nagyobb örömben van részük, ezáltal is fejlődnek. Programjaink között egyaránt megtalálhatóak a nyitott és zárt programok, ezzel is törekedve a szülőkkel való jó kapcsolat kialakítására.

Hagyományos ünnepeink
Betlehem avatás
Mikulás napi ünnepségek óvodánként
Városi Óvodák Karácsonya
Karácsonyi ünnepségek tagóvodánként
Farsangi karneválok
Húsvéti ünnepek tagóvodánként
Anyák napi ünnepségek tagóvodánként
Gyermeknap városi és tagóvodai szinten
Évzárók és ballagások
Egyéb rendezvények, népi hagyományok ápolása
Autómentes Világnap
Állatok Világnapja
Erdők hete
Márton napi felvonulás
Városi Óvodák szülők- nevelők bálja
Víz Világnapja
Családi sport nap
Nyílt napok, szakmai nap
Föld Világnapja

Év végi kirándulások
Születésnapok megünneplése
Bábelőadások, mesejátékok
Séták tetszőleges időpontban
Madarak és Fák Napja
Március 15.- Nemzeti ünnepünk
Egészséges, mint a makk témahét
Madárkarácsony- téli madáretetés

6. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés.

6.1. Szülő – gyermek – pedagógus együttműködése

A gyermekek fejlődéséhez az érzelmi biztonság megteremtését elsősorban a család biztosítja, de az óvodának kötelessége azt folytatni, kiegészíteni. A gyermekek életvitelét a családok szokásrendszere, sajátossága határozza meg, ezért fontosnak tartjuk, hogy megismerjük azt, és összehangolva, közösen együttműködve fejlesszük a gyermekeket. Az együttműködés egy folyamat, pontosan kell tudnunk, hogy mit várunk el egymástól, ennek alapja a rendszeres véleményfeltárás.

Az együttműködés célja:

- A szülő, gyermek, pedagógus hatékony együttműködése.
- Az óvoda és családok egymás iránti tiszteletének, bizalmának erősítése.
- Kölcsönös segítségnyújtás, a pedagógiai együttműködési formák, tanácsadás.
- A gyermekén keresztül pozitív hatás gyakorlása a szülőkre.

Az együttműködés formái: A szülőkkel történő együttműködés már az óvodába lépés előtt megkezdődik (családlátogatás, nyílt nap, nyilvános rendezvény – gyermeknap, szüret, stb.).

A kapcsolattartás formái intézményünkben:

FORMÁLIS	INFORMÁLIS
családlátogatás értekezletek, szülői találkozók fogadóóra projektnapok, témahetek szabadidős programok Szülői munkaközösség közös ünneplések nyílt napok bemutató foglalkozás	napi beszélgetések online beszélgetések zárt közösségi csoportok faliújságon közzétett hírek a szülő rendszeres tájékoztatása a gyermek óvodai programjairól, egyéni fejlődéséről esetmegbeszélés szakember bevonásával kérdőívek képek, videók

6.2. Óvoda – Bölcsőde együttműködése

Manapság a gyerekek többsége bölcsődébe jár az óvodába lépés előtt. A bölcsődével szoros kapcsolatot ápolunk, hiszen egy intézményhez tartozunk. Az óvodába lépés előtt tájékozódunk a bölcsődei kisgyermeknevelőktől az új kis óvodásainkról. Májusban elmegyünk a bölcsődébe és megfigyeljük a gyerekeket. Közös programunk az Óvodák és Bölcsődék napja, amit együtt ünnepelek. A kölcsönös tisztelet és megbecsülés az együttműködés alapja. Ennek segítségével a Kapocs munkaközösségünk aktív szerepet vállal.

Az együttműködés formái:

- Tapasztalatcserék, látogatások, szakmai konzultációk
- Munkaközösségi értekezletek.

6.3. Óvoda – Általános Iskola együttműködése

Cél, az óvoda és iskola együttműködése az óvodások zavartalan iskolai beilleszkedése érdekében. Az óvodából az iskolába történő zavartalan átmenet, megkívánja az óvoda és az iskola nevelőmunkájának összekapcsolását, a két intézmény együttműködését. Az óvoda és az iskola kapcsolatában, tartalmi együttműködésében érvényesüljön a kölcsönös nyitottság. Az óvodapedagógus és a tanítónő tegye lehetővé, hogy a gyerekek pozitív élmények útján

ismerkedjenek meg az iskolai életmóddal. Az óvoda és az iskola együttműködésében érvényesüljön a kölcsönös bizalom, egymás munkájának ismerete és megbecsülése.

Az iskolával való kapcsolattartás formái:

- Kölcsönös látogatások: tanítói hospitálások az óvodában (szakmai nap), valamint óvodapedagógusok látogatása az iskolában (elsősök visszalátogatása), rendezvények látogatása a nagycsoportosokkal (Télapó ünnepély).
- Nagycsoportos gyermekek iskolahívogató programokon való részvétele.

6.4. Óvoda – Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézménye, a Barcsi Szivárvány EGYMI együttműködése

Az egyik legfontosabb társintézményünk a Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézménye. Hetente többször érkeznek óvodánkba a fejlesztő pedagógusok, logopédusok, gyógytestnevelők. Az óvodai szakértői vélemények megírása fontos az óvodai csoportok életében, hiszen a gyerekek szakértői véleményét a szakszolgálat állítja ki. Számos esetben tudjuk segíteni egymás munkáját. A gyerekekkel kapcsolatban törekszünk a megfelelő és rendszeres kommunikációra. Részt veszünk a Szakszolgálat által szervezett programokon, előadásokon és elvisszük minden év végén az általuk szervezett Játszóházba a gyerekeket.

6.5. Óvoda – Civil Szervezetek

A helyi civil szervezetek fontosak az intézményünk életében. Közös szervezünk különféle rendezvényeket, eseményeket, amelyek gazdagítják a gyermekek élményvilágát és hozzájárulnak személyiségük fejlődéséhez. Emellett rendszeresen részt veszünk a civil szervezetek által szervezett programokon is, így lehetőséget biztosítva a gyermekeknek a közösségi élmények bővítésére, a társas kapcsolatok erősítésére, valamint a helyi közösséghez való tartozás érzésének kialakítására.

Az együttműködés formái:

- Programok
- Rendezvények

6.6. Óvoda – egészségügyi szolgáltatók

Óvodánkban folyamatos és rendszeres szakmai együttműködést tartunk fenn az óvoda védőnőjével és a város gyermekorvosával. Az óvodát ellátó védőnő főként közösségi gondozási feladatokat lát el, melyek középpontjában a gyermekek egészségének megőrzése, egészségfejlesztése és a közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedésük támogatása áll. Ezenkívül tanácsot és információt szoktunk kérni a gyermekek családjaival kapcsolatban. A hátrányos helyzetű gyermekek segítése az óvoda- a védőnő- és a családsegítő közös feladata. A Szakszolgálat kérésére a gyermekorvos állapítja meg a gyógytestnevelési kötelezettséget.

Az együttműködés formái:

- Szűrések végzése.
- Esetmegbeszélések.
- Előadások, bemutatók a gyermekeknek.

6.7. Óvoda – szociális segítők

Óvodánk a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében, a hátrányos helyzetű családok megsegítésében a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal, a gyámügyi felelőssel valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó egyéb szakemberekkel, intézményekkel és hatóságokkal szoros együttműködés tart fent. A kapcsolattartás és az együttműködés koordinálása a főigazgató és a gyermekvédelmi felelős feladata.

Az együttműködés formái:

- A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat értesítése, ha az intézmény a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja.
- Esetmegbeszélés az intézmény részvételével a szolgálat felkérésére.
- Előadásokon, rendezvényeken való részvétel.

A „Kapocs” munkaközösség jelentős feladatot vállal a jó kapcsolat fenntartásában.

6.8. Nemzetiségi kapcsolatok

Óvodánkban nevelünk nemzetiséghez tartozó gyermekeket. Igény és kérés szerint szervezünk közös programokat nemzetiségi önkormányzatokkal.

További kapcsolatok:

- MLSZ - Bozsik foci.
- Úszó Nemzet Program szervezői.
- Helyi vállalkozók.
- Móricz Zsigmond Művelődési Központ.
- Barcsi Városi Könyvtár.

7. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai

7.1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés **leghatékonyabb eszköze**. A játék a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A pedagógus a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A játék feltételei:

A feltételek megteremtése az óvodapedagógus feladata. Biztosítja a nyugodt, szabad játék feltételeit. A csoportszoba adottságait figyelembe véve tematikus játszósarkok, kuckók kialakítása szükséges. A játékok szervezésében nyugalmasabb és mozgásos játékok váltakozásával biztosítja az egyéni igények kielégítését. Fontos a napirend betartása, amely a gyerekek számára biztonságot nyújt az előre tudható eseményekkel. A szokásrendszer kialakítása segíti a derűs, nyugodt, bizalmas hangulatot. A játék továbbfejlesztését technikai tanácsokkal, új eszközökkel színesíti. Szükség esetén (agresszió, szorongás) védelmet, biztonságot nyújt, segít feldolgozni az élményeket. Csak akkor avatkozik be, ha pozitív fordulatot kell adni egy nem kívánatos viselkedési formának, vagy zavarják egymást, testi épségüket veszélyeztetik, ha a konfliktusokat a játszócsoport nem képes önállóan megoldani.

- Megfelelő hely, amely esztétikus, egyszerű és alakítható.
- Olyan játékszerek és anyagok, eszközök biztosítása, amelyek a gyermeki fantáziát segítik.
- Megfelelő csoportlégkör kialakítása.
- Kötetlen idő biztosítása
- A játék alapjául szolgáló élményszerzési lehetőségek megteremtése.

A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt – a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesülését. **A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységszervezésében is meg kell mutatkoznia.**

Célunk:

A gyermek szabad képzettársításának elősegítése, a gyermek egyéni vágyainak, ötleteinek kibontakoztatása, örömeimény biztosítása. A szabad játék minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon.

Feladataink:

- A szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a játékba integrált tanulás során.
- A gyermekek beszédképesség fejlesztése.
- A szabad játék folyamatosságának megteremtése.
- A csoportban és a szabadban történő játék során csak annyi szabályt vezessen be az óvodapedagógus, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, az alkotó cselekvést, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását.
- A kreatív légkör segíti az ötletek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását, az alkotó együttműködés kialakulását. A szabad játék során a gyermekek feszélyezettség nélkül tudjanak önállóan vagy társaikkal önfeledten játszani.

- Az óvodapedagógus irányító, segítő, ötletadó szerepe mindig a játszóik igényeihez igazodjon. Az irányítás nem lehet, nem válhat állandó fegyelmezéssé, a gyermekek zaklatásává.
- Különböző fejlettségű gyermekek együttjátzásának segítése. Az óvodapedagógus teremtsen meg annak feltételeit, hogy minden gyermek saját igényeinek megfelelően játszhaszon gyakorló-, szerep-, konstrukciós-, építő-, szabályjátékot, barkácsolhaszon, bábozhasson, ha akar.

Játékfajták: gyakorló játékok, barkácsolás, építő- és konstruáló játékok, szerepjátékok, dramatizálás és bábozás, szabályjátékok.

Játékba integrált tanulás: A játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvónő által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után, igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek. Kivétel ez alól a szervezett mozgástevékenység.

Az óvodapedagógus maga is tudjon és szeressen játszani. Az udvari játékoknál még fokozatosabban ügyeljünk a gyermekek biztonságára, testi épségére, a szabályok betartására. (a nagyobb téri lehetőség miatt). Változatos játékok szervezésével érje el, hogy a gyermekek szívesen tartózkodjanak a szabadban. Igyekezzen elérni, hogy minden gyermek szabadon és elmélyülten játsszon.

A fejlesztés várható eredményei az óvodáskor végére:

- A gyengébb képességű, gátlásos gyermekek győzzék le félelmüket a játékban.
- A nap folyamán önállóan indítsanak, kezdeményezzenek és szervezzenek játékot.
- Önállóan válasszák ki a szükséges eszközöket, ha a játékhoz szükséges, rendezzék át a szobát.
- Konfliktushelyzetekben önállóan döntsének.
- Tudjanak a közös játék során együttjátsszani, mások játékába bekapcsolódni.
- Fogadják el a játékhelyzetekből adódó alá- és fölérendeltségi viszonyokat, fogadják el társaikat.
- Legyenek toleránsak egymással, a szociális hátránnyal rendelkező gyerekeket fogadják el.
- Játék közben ne zavarják egymást, tartsák tiszteletben egymás játékát.

- Tudjon lemondani egy-egy kedves játékszerről.
- Szerezzen tapasztalatokat a természeti és tárgyi környezetből.
- Fogadja el a játékszabályokat és tartsa be azokat.
- Valósítsák meg saját elgondolásukat a játékban, fantáziájuk, hangulatuk, érzelmeik szabadon nyilvánuljon meg,
- Tudja a helyes magatartás alapvető formáit.
- Tudja megszakítani játékát, alapszükségletei kielégítése érdekében.

7.2. Verselés, mesélés

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgásával és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme. Az óvodában a 3–7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A mese és a vers az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A mese az indulatok, a szorongás feldolgozására, belső képteremtésre tanít.

Célunk:

- A gyermek érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása.
- A játékos mozgásokkal összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek járuljanak hozzá a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez.
- Ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtsanak.

Feladataink:

- A mesék kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermek életkori sajátosságait, fejlettségi szintjüket.
- A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése, a vers, mese, anyanyelvi játékok és dramatikus játékok segítségével.
- A népköltészetből olyan anyagot választunk, amelyek fokozzák a gyermekek fantáziáját, és lehetőséget nyújtanak az egyéni kreativitásra.
- A népi mondókák a nyelvi dallam és ritmus segítségével jól felfoghatóak, s nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak a kiejtés tanulásánál. (ritmus, hangutánzás, szójátékok) Ezeknél a játékoknál, nem a szó jelentése a fontos, hanem a rím és a ritmus (ujj-játékok, lovagoltatók, vigasztalók, kiszámolók.).
- Fokozatosan szoktassuk rá a gyermekeket a mese figyelmes végighallgatására. A többszöri meghallgatás után a mese, dramatizáló feldolgozása szókinccsük és kifejezőmódjuk bővítésére.
- A mesék, versek cselekményét mozgással, játékkal is fejezzük ki.
- A bábokkal való ismerkedés rövid, párbeszédű jeleneteket bemutatása, később a bábok számát, jelenetek időtartamának növelése.
- Könyvtárlátogatás szervezése a nagyobbaknak.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Szívesen mondjon spontán módon is mondókákat, verseket, meséket.
- A versek, mesék által bővül a szókinccse, fejlődik kifejezőképessége.
- Várja, kérje a mesemondást, a feltételek megteremtésében segítsen.
- Figyelmesen, csendben hallgassa végig a mesét.
- A mesekönyv képeit önállóan, hosszan nézegesse, meséljen társainak.
- Képes legyen korának megfelelő bábelőadás cselekményének követésére.

- Legyen igénye a hallott irodalmi művek újra hallgatására.
- Az iskolaérettséghez szükséges szociális viselkedési formák elfogadása.

7.3. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei nevelés szervezeti formái kötött és kötetlen jellegűek. Az énekes-dalos játékokat önmagukban, kötött, szervezett módon tanítjuk. Az ének és zenei foglalkozások, a nevelési területekkel komplexen valósul meg. Mondókákkal, gyermekdalokkal, és zenei kifejező játékokkal fejlesztjük a gyermekek nyelvi képességeit. A lassú tempójú mondóka ismétlése, a helyes artikulációt, szép pontos kiejtést szolgálja. Fontosnak tartjuk a nyelv ritmusának, szépségének, kifejezőerejének érzékeltetését. Ezért kiemelt játékformánk az ölbeli játék, amit nem csak a kisebbekkel, hanem a nagyobbakkal is folyamatosan játszunk. Hangutánzó szavak éneklése által, a magán és mássalhangzók pontos ejtésének gyakorlása. Szókincs bővítése a megtanult népi szöveg által. Az óvodáskorú gyermekek mozgása egyszerű, természetes. Zenei nevelésünkben a járás, a játékos mozgások, egyszerű ismétlődő mozdulatformák, változatos térformák, a körjátékokon belül a páros forgós, guggolás, taps, kifordulás az, amit az óvodában a „gyermek táncnak” nevezzük. Zenehallgatási lehetőségeket a nap bármely szakában biztosítunk a gyermekeknek.

Célunk:

- Az óvodai zenei nevelés a gyermeket élményhez juttassa.
- Formálja a zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.
- Az énekes gyermekjátékok sokaságával alapozzuk meg a zenei anyanyelvet.
- Fejlődjön a gyermekek zenei hallása, ritmusérzéke, zenei emlékezete, játékos zenei alkotókedve.
- Természetes, spontán minden napi tevékenységgé váljon.
- Merjenek énekelni és leljék örömeiket benne.

Feladataink:

- A környezet hangjainak megfigyeltetése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok az éneklés, az énekes játékok a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, ez felkelti zenei érdeklődését, formálja zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát.

- Az énekes népi játékok, a kortárs művészeti alkotások igényes válogatása elősegíti a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakítását.
- A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus vegye figyelembe a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatarozását is.
- A zenei anyag zömét a népi mondókák, dalos játékok adják. Amikor csak lehet, énekeljen az óvodapedagógus és a gyermekek is.
- A különböző zenei képességek fejlesztésével kapcsolatos feladatokat fokozatosan egymásra kell építeni.
- Az ének, a zene fontos szerepet tölt be életünkben. A zene fogékonyra tesz a „szép” befogadására, ösztönöz a „szép” létrehozására.
- A gyermekek zenei élményekhez juttatása.
- Az éneklés, zenélés megszerettetése.
- Hallás, éneklési készség, ritmusérzés fejlesztése
- Harmonikus, szép mozgás kialakítása.
- A körjátékokat, a zenehallgatás anyagát a nemzetiségi népi kultúrából is választjuk. A gyermekdalok és népdalok hangkészletét, zenei nehézségét és tartalmát a gyermekek adott életkorához igazítjuk.
- A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Tudjon természetes tempóban járni, segítség nélkül tempót tartani.
- Énekeljen hat hangterjedelmű dalokat, dúdolja az ismert dalokat.
- Énekeljen vissza dallamot.
- Különböztesse meg és reprodukálja a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú fogalom párokat dallamban, ritmusban.
- Tudjon egyszerű táncos mozgásokat végezni, helyes testtartással.
- Törekedjen a tiszta éneklésre.
- Énekeljen alkalmi dalokat ünnepkörökhöz kapcsolódva.
- Ismerjen fel dallammotívum alapján, ismert dalt, különböző zörejeket, hangszerek hangjait.
- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően a kisebbség nyelvén tudja közvetíteni a megtanult dalokat, mondókákat.

- Ismerje meg a helyi szokásokat, hagyományokat, a hozzájuk tartozó dalanyaggal és tárgyi kultúrával együtt (népviselet).
- Tudjanak népi énekes és mozgásos játékokat.
- Más népek dalaival ismerkedjen
- Tudjanak mondókákat, kiszámolókat, felelgetős dalokat stb.; Játsszanak körjátékokat, párválasztós. fogys. stb. játékokat
- Sok zenét hallgassanak, szeressék, az élőzenét.
- Énekeljenek egyszerű népdalokat

7.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. A gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatásával segítsük és bátorítsuk a tehetséges gyermekek kibontakozását. A vizuális nevelés az óvodai nevelés egészét áthatja, ugyanúgy alaptevékenység, mint a játék. A közvetlen környezet a spontán vizuális hatások közül a legjelentősebb, hiszen mindennapos, állandó ingert jelent. A tágabb környezet is rengeteg spontán ismeretet, ingert hordoz. Az ábrázolás az önmegvalósítás, önkifejezés eszköze. A gyermek ízlésének, alkotóbefogadó képességének, fantáziájának, kreativitásának kibontakoztatása az esztétikai nevelést szolgálja. Festhetnek, ragaszthatnak, tépkedhetnek, vagy ollóval vághatnak (az óvodapedagógus felügyelete mellett) a gyermekek, ha kedvet éreznek hozzá. Mindig olyan technikával dolgozhatnak, amivel sikerélményhez jutnak, amivel ki tudják fejezni önmagukat, ami újabb és újabb ábrázolási tevékenységre ösztönzi őket. A tevékenységeket erőltetni nem szabad, mert kedvük így elvész. A csoportban folyó munkánk során fontos, hogy ne a csoport életkorát, hanem a gyermekek fejlődési ütemét vegyük figyelembe.

Célunk:

- A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, téri szabad önkifejezése.
- A gyermek tér – forma – szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladataink:

- Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.
- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítsa a teret és a változatos eszközöket. Maga a tevékenység fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, a kreatív önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- Az ábrázolás anyagaival, eszközeivel való tevékenység vágyának felkeltése.
- Sokféle lehetőség biztosítása az élményszerzésre, a fantázia és megfigyelések képi és térbeli megjelenítésre.
- Figyelemfelhívás az esztétikus környezetre, annál; óvására, alakítására.
- Minél több természetes anyaggal való megismertetés (pl.: agyag, fa, só - liszt gyurma, textil, fonal, termések, stb.).
- Ábrázolási technikákkal való sokoldalú megismertetés.
- Az ábrázolási tevékenység környezetének megszervezése.
- A megfelelő eszközök biztosítása (méretben, minőségben).

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Képesek legyenek a tárgyak térbeli kiterjedésének tapasztalati felismerésére, főbb formai jellemzők megnevezésére.
- Formaábrázolásuk változatos legyen, képesek legyenek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat (pl. fiú, lány, nyuszi, stb.). Próbálkozzanak az egyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Legyen véleménye saját és társai műveiről.
- Tudjanak formákat mintázni elképzeléseik és megfigyeléseik alapján.
- Önállóan és csoportmunkában készítsenek egyszerű játékokat, kellékeket.
- Rendelkezzenek helyes ceruzafogással.
- Rendelkezzenek koordinált szem- és kézmozgással.
- Életkorának és egyéni képességeinek megfelelően rendelkezzen olyan szókinccsel (anyagok, eszközök, egyszerű munkafolyamatok megnevezése,), amely lehetővé teszi, hogy tevékenységét a kisebbség nyelvén is közvetíteni tudja.
- Ismerjék az alapszíneket és árnyalataikat.

7.5. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.

Célunk:

- A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékosan.
- A gyermekek tájékozódásának alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.
- Minden gyermek megtalálja a fejlettségének, érdeklődésének, temperamentumának legmegfelelőbb tevékenységet.

Feladataink:

- A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése.
- A rendszeres mozgással egy egészséges életvitel kialakítása.
- A mozgástapasztalatok bővítése, sok gyakorlással a mozgáskészség alakítása.
- A testi képességek, fizikai erőnlét fejlesztése (kondicionális, koordinációs).
- A mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése.
- Kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítjuk a gyermekek számára a nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.
- A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. A kisgyermeknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre.
- A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok.
- Fontos a fokozott mozgásigény kielégítése, a felelősségérzet és a szabálytudat elősegítése, az önállóság és magabiztosság kialakítása a kompetenciai nevelés során.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Sajátítsa el a természetes mozgások elemeit (kúszás, mászás, ülés, állás, nyak izomerősítés, járás, futás.).
- Tegyen különbséget harmonikus összerendezett járás, futás tevékenységben.
- Ismerje a vezényszavakat, cselekedjen a hallottak szerint.
- Tartsa be és kövesse az adott szabályokat.
- Mozgás közben tudjon irányt változtatni, jobbra-balra-hátra fordulatot tenni, az irányok megnevezésével.
- Legyen képes sor- és köralkotásra.
- Egyensúlyozzon különböző szereken, egy lábon, két lábon, emelt magasságban is.
- Tudjon fél és páros lábon szökdelni.
- Tudjon átugrani kisebb akadályokat. • Tudjon labdát dobni, megfogni, gurítani, célózni vele.
- A mozgásokban legyen kitartó.

7.6. Külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése nem korlátozódik a csoportszobán belüli kezdeményezésekre, hiszen áthatja az óvodai élet egészét. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól, közben fejlődik megfigyelő-gondolkodási, a beszédmegértő és nyelvi kifejezőképességük, matematikai képességük, formálódik társas kapcsolatuk, Kognitív képességeik fejlődnek. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. A gyermek tisztelje a környezetét és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne. Olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. A természet szépségének megláttatása pedig megalapozza a természet iránti vonzódásukat, így azt szerető, tisztelő, értékeit megbecsülő, azokat védő emberekké válnak. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A külső világ megismerésével kapcsolatos tevékenységek játékba ágyazva, játékos formában valósulnak meg az óvodában. Hetente minimum két alkalommal – igény szerint többször is –

többszörre mikrocsoportos formában, de egyéni és páros tevékenységekben is szervezünk kötetlen formájú tevékenységeket.

Az óvodapedagógus mindig az adott csoport hangulatához, érdeklődéséhez, fejlődési szintjéhez, a témához igazodva választja meg a tartalmat, illetve differenciál a gyerekek képessége szerint.

Célunk:

- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti - emberi - tárgyi világ értékei iránt. Tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
- A környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása a gyermekben a fenntartható fejlődés érdekében.
- A fenntarthatóságra nevelés az egyén fejlődésén keresztül hat arra a közösségre, amellyel kapcsolatban áll. Egy tudatos nevelés, amely az egyén mellett a közösséget is formálja. Olyan nevelő tevékenység, amely természeti és kulturális értékeink, örökségünk cselekvő megóvására irányul.
- A környezet megismerése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és időbeli szemléletének alakítása.
- A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása.

Feladataink:

- A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezet formai, mennyiségi, tér és idő viszonyairól.
- Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.
- Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeinek szeretetét, védelmét.

- A fenntartható fejlődés érdekében a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására kiemelt hangsúly helyezése.
- A természetbarát magatartás megalapozása.
- Mutassunk példát és követendő mintát az erőforrások felhasználására, az energiatakarékosságra, újrahasznosításra, az ésszerű fogyasztásra
- A valódi tudás az, amit a gyermek maga fejt meg és cselekvésen keresztül sajátít el, amelyet képes alkalmazni képességei, készségei által. Ennek érdekében fontos, hogy a gyermek minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, és természetes kíváncsiságát kielégíthesse.
- A játékba integrált önkéntes és cselekvéses tanulás az óvodai tanulás útja
- A családdal, természettel kapcsolatos információk tudatosítása, feldolgozása, rendszerezése.
- Ebben az életkorban az igazi ismeret az, amit a gyermek önmaga szerez meg.

Fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Legalább 10-ig meg tudja számlálni a tárgyakat, és össze tudja hasonlítani azokat mennyiség, nagyság, forma és szín szerint.
- Tud bontani a 10-es számkörben, részhalmazokat egyesíteni, valamint megállapítani, hogy több, kevesebb vagy ugyanannyi van-e.
- Helyesen használja a tö- és sorszámneveket.
- Ismeri és helyesen alkalmazza a következő fogalmakat: alacsony–magas, széles–keskeny, több–kevesebb–ugyanannyi, kicsi–nagy.
- Megnevez néhány alapvető formát (négyzet, kör, háromszög), és képes egyszerű alakzatokat tükrözni.
- Helyesen használja a térbeli viszonyokat kifejező névutókat, jól tájékozódik térben és síkban.
- Megkülönbözteti az évszakokat és a napszakokat, ismeri a hét napjait és a hónapok neveit.
- Ismeri környezete növényeit és állatait, elemi ismeretekkel rendelkezik a környezetvédelem témájában.
- Környezetéről általános elemi ismeretekkel bír, tudja lakcímét, születési helyét és idejét, testvérei és szülei nevét.
- Ismeri a színeket, és különbséget tud tenni azok világosabb és sötétebb árnyalatai között.

7.7. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés egyik fontos eszköze a játékhoz és a cselekvő tapasztalathoz hasonló munka és munka jellegű játékos tevékenység.

Ide tartozik az önkiszolgálás, az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek való segítség, valamint a csoporttársakkal együtt végzett közös tevékenységek. Később ezek az alkalmi megbízások, mint például a naposi feladatok vagy más elvállalt munkák, önálló tevékenységgé válnak. Emellett fontos része a fejlesztésnek a környezet, valamint a növény- és állatgondozás is.

Célunk:

- A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.
- A munka ne legyen számukra teher, hanem természetes és örömteli tevékenységgé váljon.

Feladataink:

- Minden gyermeknek biztosítjuk a lehetőséget arra, hogy önkéntesen, önállóan, kedve és képessége szerint végezhesse el az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló, illetve a társai érdekében végzett munkát.
- Folyamatosan biztosítsa, bővítse a szükséges és megfelelő munkaeszközöket.
- Munkaeszközök számára biztosítson olyan helyet, ahol a gyermekek bármikor elérhetik és használhatják (pl. söprű, lapát, felmosó, stb.).
- A környezettudatos munkavégzés.
- Arra törekedjen, hogy minden munkatevékenység örömet okozzon a gyermekeknek és teljes önállósággal végezhessek azokat.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint bármikor végezze el.
- A mosdó rendbetételében szükség szerint segítsen.
- Az étkezésnél önállóan használja az evőeszközöket (kanál, villa, kés).
- Önállóan öltözködjön (gombolás, kötés, fűzés, stb.). Az öltözködésre fordított idő fejlettsége növekedésével arányosan csökkenjen.

- Teljesítsen bonyolultabb feladatokat.
- A naposi munkát önállóan végezze.
 - A kisebbeket segítse.
 - Figyel az udvar rendjére, aktívan közreműködik az évszakhoz kapcsolódó munkákban.
 - A játékidő végén gondosan elpakolja az eszközöket és játékokat a helyükre.
 - Aktívan részt vesz a terem rendezésében és az ágyazásban.
 - Szívesen segít a felnőtteknek és társainak egyaránt.
 - Örömmel végzi a naposi feladatokat, korának megfelelő tempóban és önállósággal.

7.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás egyrészt spontán, másrészt nevelési célok érdekében sajátosan szervezett tevékenység. A képességek, a magatartás, a tanulás iránti vágy, motiváció fejlődését és az ismeretszerzést egyaránt magában foglalja. A tanulás tartalma, vagyis a tapasztalatok és ismeretek elsősorban a gyermekek közvetlen (társadalmi és természeti) környezetéből származnak. Magukba foglalják azokat a magatartási formákat, viselkedési szokásokat, erkölcsi tulajdonságokat is, amelyek kialakítása ebben az életkorban kívánatos. A megismerés fokozatosan áttevődik a képszerű, szemléletes gondolkodás szintjére. A fogalmi gondolkodás csak később kezd kialakulni. A beszéd fontos eleme a tanulásnak. A valóságos kommunikációs helyzetek (beszélgetés, kérdezés, spontán közlés) elősegítik a gondolkodás fejlődését, a tanulás eredményességét. A gyermekek a cselekvéses műveleteket, az összefüggéseket a beszéd szintjén képesek megérteni és kifejezni.

Célunk:

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, valamint tapasztalatainak bővítése és rendszerezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet kialakítása során figyelembe veszi a gyermekek előzetes élményeit, tapasztalatait és ismereteit. A tanulás hatékony megvalósításának alapja a gyermek aktív, cselekvő részvétele, valamint a közvetlen, sok érzékszervet megmozgató tapasztalatszerzés és felfedezés lehetőségének biztosítása, amely erősíti a gyermek kreativitását.

Feladataink:

- Változatos munkaformák, eszközök és rugalmas csoportszervezés biztosítása a gyermekek optimális fejlesztése érdekében.
- A szabad játék keretében megvalósuló tanulás aktív támogatása.
- Az ismeretek elsajátításának, valamint a készségek és jártasságok kialakításának elősegítése a különböző tevékenységek során.
- A gyermekek egyéni képességeihez igazodó tudás- és ismeretgyarapítás, valamint a differenciált fejlesztés hatékony megvalósítása.

Tanulás formái az óvodában:

- Utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás elsajátítása
- Viselkedéstanulás és szokásalakítás
- Spontán, játékos tapasztalatszerzés
- Játékos, cselekvéses tanulás
- Gyermeki kérdésekre és válaszokra épülő ismeretszerzés
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés és felfedezés
- Gyakorlati problémamegoldó tevékenységek

Területei:

Értelmi képességek fejlesztése

- Észlelés-érzékelés
- Figyelem
- Emlékezet
- Gondolkodás
- Tapasztalati következtetés
- Általános tájékozottság
- Tapasztalati összefüggések megértése

Testi képességek fejlesztése

- Fizikum erősítése
- Nagymozgás fejlesztése
- Téri orientáció fejlesztése
- Finommotoros képességek fejlesztése
- Írásmozgás-koordináció fejlesztése

- Grafomotoros képességek fejlesztése

Érzelmi, lelki képességek fejlesztése

- Szülő-gyermek kapcsolat erősítése
- Társakkal való kapcsolat építése
- Felnőttekkel való kapcsolat fejlesztése
- Erkölcsi értékek kialakítása
- Feladattartás és szabálytudat fejlesztése

Szociális képességek fejlesztése

- Társas feladathelyzetek kezelése
- Együttműködés fejlesztése
- Alkalmazkodás képessége
- Kapcsolatfelvétel és kapcsolatteremtés
- Szociometria alkalmazása

Anyanyelvi kommunikáció fejlesztése

- Beszédhanghallás fejlesztése
- Beszédértés javítása
- Beszédkedv fokozása
- Szókincs bővítése
- Mondatalkotás fejlesztése
- Szövegértés fejlesztése

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- **Fegyelmezettség és koncentráció:** Feladathelyzetben fegyelmezett, koncentrációja megfelelő. Az egyszerű feladatokat megérti és megoldja.
- **Otthoni feladatok:** Az óvodai tanulási folyamathoz kapcsolódó otthoni megbízatásokat változatos módon teljesíti.
- **Környezeti érdeklődés:** Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- **Gondolkodás:** Gondolkodása logikus, képes egyszerű összefüggések felismerésére, összehasonlításra, elrendezésre és általánosításra.

- **Összetettebb feladatok:** Képes összetettebb feladatokat megérteni, megoldani és következtetéseket levonni.
- **Motiváció és részvétel:** Kezdeményezéseken, foglalkozásokon szívesen vesz részt, él benne a tanulás utáni vágy, könnyen motiválható.
- **Önértékelés:** Tevékenységének eredményeit reálisan értékeli.
- **Ismeretek felidézése:** Képes a már elsajátított ismeretek szándékos és pontos felidezésére.
- **Munkatempó és kitartás:** Munkatempója és feladattartása életkorának megfelelő, feladatai végrehajtásában kitartó.
- **Figyelem:** Szándékos figyelmének időtartama megfelelő.

8. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

8.1. Az iskolába lépés feltétele

A tankötelezettség megállapítása:

A Köznev tv. 45. § (1)-(2) bekezdése szerint Magyarországon minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni. **A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik.** A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti. A szülő, a gyámhatóság a kérelmét legkésőbb az **iskolakezdés évének január 18-áig** nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek SNI-s vagy BTMN-es és emiatt kapott lehetőséget még egy évig óvodában maradni, az óvodának a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség

teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki, és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat kell biztosítani.

A tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet. A gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének jellemzőit az Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló kormányrendelet határozza meg.

Alapelveink szerint a gyermeknek joga van, hogy saját üteme szerint fejlődjön. Nem várható el egyenletes tempójú fejlődés, és az érési szakaszok sem azonos időpontban jelentkeznek. A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához:

- A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.
- A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.
- Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat.

- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.
- Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését.

9. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek

A Köznev. tv. 4. § 13. pontja szerint **kiemelt figyelmet igénylő gyermek**:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek,
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek,
- ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek.

9.1. Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

9.1.1. Sajátos nevelési igényű gyermek

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

Óvodáink vállalják a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését, ellátását (testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista/autisztikus, nevelési és tanulási folyamatban

akadályozott, megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének rendellenességével küzdő gyerekeket), akik a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján **integráltan nevelhetők**.

Fejlesztésüket utazó gyógypedagógus végzi. Az óvodapedagógusok a gyermekek a csoportba való befogadását, illetve a szocializálódásukat, közösségbe való szoktatását segítik elő.

Az egyenlő esélyek feltételeinek biztosításával – befogadó közeg- már gyermekkorban megtalálják a helyüket a társadalomban.

Az óvoda fejlesztő tevékenységének jellege:

- Differenciált foglalkozások.
- Komplex képességfejlesztés.
- Pedagógiai célú fejlesztő foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint szakértői vélemény alapján.

Biztosítani kell:

- A különleges bánásmódot igénylő gyermek beilleszkedését és együtt haladását a többi gyermekkel, ez segíti a nyitottabb személyiség formálását.
- A szakértői bizottság által adott javaslatok beépítését az egyéni fejlesztési tervekbe.
- A pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését.
- A fejlesztő szemlélet érvényesítését, együttműködést a szakemberekkel.
- A sajátos nevelési igényű gyermek neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat útján is biztosítható.

Az óvoda és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie:

- a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljék egymást, az információáramlás kölcsönös legyen.
- érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét.
- érezzék, hogy ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.

A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép (nem különleges bánásmódot igénylő) gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, mert fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű társaik elfogadásában.

Ez alapján tagóvodánként más-más SNI gyermek befogadására vagyunk kész:

Hárta utcai Óvoda: tanulásban akadályozott, beszéd fogyatékkal-, mozgásszervi problémákkal és az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek fogadására készültek fel.

Széchenyi közti Tagóvoda: jól funkcionáló Down- kóros, tanulásban akadályozott, érzékszervi fogyatékkal élő, autista/autisztikus gyermekek és mozgásszervi problémákkal élő gyermekek fogadására vannak felkészülve.

Szent István utcai Tagóvoda: tanulásban akadályozott, autista/autisztikus, egyéb pszichés zavarokkal küzdő (pl.: hiperaktív), beszéd fogyatékkal élő gyermekek fogadására vannak felkészülve.

Deák Ferenc utcai Tagóvoda: tanulásban akadályozott, autista/autisztikus, egyéb pszichés zavarokkal küzdő (pl.: hiperaktív), érzék- és mozgásszervi problémákkal és I. típusú diabéteszsel élő gyermekek fogadására vannak felkészülve.

9.1.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő gyermekeket. Az óvodai nevelő munkában a gyermek beilleszkedési problémái, zavarai a gyermek eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Figyelnünk kell:

- Az agresszív megnyilvánulásokra.
- A közönyre és a passzivitásra.
- Az érzelemszegény, apatikus magatartásra.
- A túlzott félelemre és szorongásra.

- A kifejezett féltékenységre, irigységre.
- A beszédzavarra.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása.

- A családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása).
- A család és az óvoda ellentétéből fakad-e.
- Óvodai ártalmakra vezethető-e vissza (pl. túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- Esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az óvoda feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a pedagógiai szakszolgálat szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, illetve enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- Békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával.
- Személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával.
- Teljesíthető, reális követelmények támasztásával.
- A pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással).
- A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással.
- A csoport segítő erejének mozgósításával.
- Szükség esetén pszichológus, illetve más külső szakember segítségének igénybevétele.

9.1.3. Kiemelten tehetséges gyermek

„Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása óvodánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az óvoda egész nevelési folyamatának

feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a gyermekekben rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek alkotásait közösségi rendezvényeken bemutassuk, és a tehetségeket bátorítsuk.

Ennek érdekében:

- Alkalmazzuk a differenciált foglalkozást.
- Ösztönzés, bátorítás, elismerés gyakori alkalmazása.
- A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra.
- Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét.

9.2.A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek integrált nevelése:

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő időtartamú és minőségű óvodáztatásuk. A szülőkkel való együttműködés az otthon, és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van. Az egyéni fejlesztést végző csoportos óvónők fejlesztési tervet készítenek, a gyermekek fejlődését rögzítik a gyermek portfóliójában, a százalékos felmérés eredményét dokumentálják. Térségünkben egyre magasabb arányban érkeznek óvodánkba a halmozottan hátrányos helyzetű, és roma származású gyermekek, akik esetében fontos annak elérése, hogy minél korábban (3-4 éves korban) részesüljenek az integrált óvodai nevelésben, korai fejlesztésben szegregáltságuk csökkentése, valamint felzárkóztatásuk érdekében.

10. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Az óvodai integrációs fejlesztő program meghatározza azokat a nevelési területeket, amelyek kiemelt szerepet játszanak a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek

fejlődésének támogatásában. Ez a program nem különálló tevékenységként jelenik meg az óvodai nevelésben, hanem a nevelési folyamat egészében, annak szerves részeként integráltan valósul meg.

Célunk:

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyéni szükségleteihez igazodó, differenciált fejlesztés megvalósítása. Támogatjuk a gyermekek közösségbe való beilleszkedését és a pozitív társas kapcsolatok kialakulását. Fontos feladatunk a családi háttérből eredő kulturális és szociális hátrányok mérséklése, valamint a fejlődési lemaradások folyamatos kompenzálása a gyermekek optimális fejlődésének biztosítása érdekében.

Feladataink:

- adott nevelési évben a körzetben élő valamennyi hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetű gyermek beóvodázásának támogatása,
- szülőkkel való kapcsolattartás kiemelt feladat,
- szociális képességek fejlődésének támogatása,
- külső partnerek bevonása a gyermek- szülő- intézmény hálózatába,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás,
- prevenciós tevékenységek.

11. A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, esélyteremtő tevékenységek

Esélyteremtő nevelőmunkánk célja, hogy megalapozzuk:

- a gyermek személyiségének autonómiáját,
- a kulturált magatartási szokásokat,
- a társakkal való kapcsolatépítés és együttműködés képességét,
- a saját szükségletek kifejezésének készségét,
- a másság elfogadását és a toleranciát,
- valamint az érzelmi gazdagságot és érzékenységet a természeti, társadalmi környezet és a művészetek iránt.

Intézkedések:

- Óvoda kezdés a törvény alapján, a 3. életév betöltésétől.
- Óvodai hiányzások minimalizálása HH/HHH gyermekek esetében.
- Kiemelt feladatok: beszéd, szocializáció, egészségtudatos fejlesztés.
- Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása a nevelés folyamatában: differenciálás, projekt, drámajáték.
- A védőnő havonta tisztasági, egészségügyi vizsgálatot végez az óvodában. Fejtetvesség esetén a családokhoz is kimegy, és segít a megszüntetésében.
- A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai a rászoruló családoknak ruhaneműket, játékokat, tartós élelmiszersomagokat visznek, ezzel javítva életminőségükön, életkörülményeiken, megélhetésükhöz. segítséget nyújtva a mindennapi megélhetőségükhöz.

Szakmai szolgáltatók:

- A Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézménye látja el óvodánkban a pedagógiai szakmai szolgáltatást: diszlexia prevenciós szűrővizsgálatot, szakértői vizsgálatokat végez, nevelési tanácsadást nyújt, logopédiai ellátást, fejlesztő és gyógytestnevelés foglalkozásokat tart. Heti több alkalommal van intézményünkben logopédiai, fejlesztő és gyógytestnevelés foglalkozás, melyet utazó szakemberek tartanak. A prevenciós szűrővizsgálatok minden év májusában az 5. életévüket betöltött gyermekek körében zajlanak. Ennek eredményeiről a szülőket írásban tájékoztatjuk és amennyiben szükséges a gyermekeket további vizsgálatokra küldjük, fejlesztésüket az óvodában megkezdjük. A szakértői vizsgálati kérelemmel a Szakszolgálathoz küldött gyermekeket a kijelölt időpontban a szülők viszik el a vizsgálatra, amelynek tapasztalatairól, eredményéről szakvéleményt kapnak. A Szakszolgálat munkatársaival folyamatosan konzultálunk a gyermeke fejlődéséről, az elért eredményekről, a felmerülő nehézségekről. Egyéni fejlesztési tervet készítünk a csoporton belüli fejlesztésekhez a szakemberekkel való egyeztetés után.
- a Barcsi Szivárvány EGYMI utazó pedagógusai látják el intézményeinkben az SNI gyermekeink fejlesztését.

Egészségkárosodással élő gyermekek az óvodában:

1-es típusú diabétesszel élő gyermekek ellátásának speciális, helyi eljárásrendje-

Diabétesz

Az intézményben a szülő külön kérelme alapján biztosítjuk az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását.

Az 1-es típusú cukorbetegség a hasnyálmirigy inzulintermelő sejtjeinek pusztulásával járó autoimmun betegség, amelyben a szervezet a számára szükséges inzulin pótlását külső forrásból igényli. A diabétesz tehát egyfajta anyagcsere-betegség, élethosszig tartó, folyamatos ellátást igénylő állapot.

A gyermek nem szenvedhet semmilyen hátrányos megkülönböztetést annak kapcsán, hogy diabéteszes. Mivel az anyagcsere-betegség a gyermek értelmi és szellemi képességeire nincs hatással, így erre vonatkozó sajátos vagy speciális nevelést nem igényel. A diabéteszes gyermekekre az óvodai ellátás tekintetében ugyanazok a törvények és jogszabályok vonatkoznak, mint nem diabéteszes társaikra.

A nevelési, oktatási intézménynek kötelessége felvenni a cukorbeteg gyermeket és állapotának, személyes adottságának megfelelően – az erre hivatott szakszemélyzet biztosításával – megkülönböztetett ellátásban részesítenie, és e tekintetben semmilyen diszkriminációt nem alkalmazhat.

A diabéteszes gyermekek nem sajátos nevelési igényű, hanem sajátos ellátást igénylő gyermekek, vagyis a mindennapi ellátási igényük különbözik egészséges társaiktól, nevelési igényükben nincs eltérés.

Mivel a cukorbeteg gyermekek egészséges kortársközösségbe való integrációját a betegség nem akadályozza, a diabétesz miatti szegregáció akár a szükségtelen betegségtudat kialakulását is maga után vonhatja.

Az ellátás érdekében 2 fő óvodapedagógus rendelkezik a Köznev. tv. 62. § (1c) pontja által előírt és az Oktatási Hivatal által szervezett az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és tanulók napközbeni speciális ellátását biztosító elméleti és gyakorlati továbbképzés tanúsítvánnyal. A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi

előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet alapján, és az intézmény Közétkeztetési Szabályzata alapján igényelheti a diétás étrend biztosítását. Intézményünk rendelkezik diétás főzőkonyhával, szakszerű diétás szakács végzettséggel rendelkező szakácsokkal. Az étlapot szakképzett dietetikus állítja össze. A diétás étkezést a szülő írásbeli nyilatkozata alapján a gyermek intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal,
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról,
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével,
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján,
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint,
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása,
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása,
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása,
- szoros kapcsolattartás, együttműködés a szülővel (személyesen, telefonon), szakemberekkel.

Cél:

- Félelem és előítélet nélkül, tárt karokkal fogadjuk be diabéteszes gyermekeinket, hogy ezzel is megkönnyítsük a diabéteszes gyermekek minél sikeresebb közösségi fogadását.
- Az intézmény életében ténylegesen ugyanolyan feltételekkel vehessenek részt, mint „egészséges” társaik.

Glutén- és laktózérzékeny gyermekek

A gluténérzékenység egy autoimmun betegség. A tipikus tünetek elsősorban az emésztőrendszert érintik, a bélbolyhok ellaposodása, elhalása következtében felszívódási zavarok jelentkeznek. Gluténérzékenység esetén a diagnózis egy teljes életmódváltással jár a szigorú étkezési szabályok betartásának fontossága miatt. De az egészséges táplálkozás és a lisztérzékenységben előírt diéta alapelvei jól összeegyeztethetők.

A laktóztolerancia egy emésztési zavar, aminek lényege, hogy a laktózérzékeny emberek szervezete nem tudja maradéktalanul megemészteni, azaz lebontani a tejcukrot.

Szakértők szerint a magyar lakosság mintegy 30%-a, ezen belül a gyerekek 10%-a laktózérzékeny.

Intézményünk szakorvosi igazolás alapján biztosítja a speciális diétaigények kielégítését: gluténmentes és laktózmentes étrendet az érzékeny gyermekek számára. (tízórai, ebéd, uzsonna).

Az óvodapedagógusok, dajkák kiemelt figyelmet fordítanak a gyerekek táplálkozására. A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. A máságra elfogadásra neveljük gyermekeinket, így nagyon hamar természetessé válik számukra a gluténmentes-, laktózmentes étkeztetés.

A helyes étkezési szokások kialakítása érdekében együttműködünk a családdal és a szakemberekkel (védőnő, orvos).

A diétás étrendet alkotó ételeket a megadott diétára való alkalmasságot befolyásoló anyag kizárásával készülnek. A diétás étrendet dietetikus állítja össze, majd diétás szakács készíti el. A diétás főzőkonyhán elkészített étel a szülők által biztosított éthordóban kerül óvodánkba, mely semmilyen szennyező anyaggal nem érintkezik.

A szülők tájékoztatása céljából a heti étlapot kifüggesztjük, így segítjük az óvodai és az otthoni étkezés összhangjának megteremtését.

12. Továbbképzések

A továbbképzési program és beiskolázási terv irányelvei:

A továbbképzési program és a beiskolázási terv összeállítása során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az óvodapedagógusok szakmai fejlődése hozzájáruljon a gyermekek esélyegyenlőségének megteremtéséhez, a hátránykompenzációhoz és a felzárkóztatás hatékonyságához.

Ennek érdekében törekszünk olyan képzések tervezésére és beépítésére, amelyek:

- **egészségneveléshez,**
- **mérés-értékelés módszertanához,**
- **anyanyelvi neveléshez,**
- valamint a **támogató kapcsolati hálók kialakításához és működtetéséhez** kapcsolódnak.

Ezen képzések révén célunk, hogy az óvodapedagógusok naprakész ismeretek birtokában tudják hatékonyan támogatni a különböző fejlettségi szinten lévő gyermekeket, különös tekintettel a hátrányos helyzetűekre, sajátos nevelési igényűekre és kiemelt figyelmet igénylőkre.

13. A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az óvodai gyermekvédelmi nyilvántartásba vételkor veszélyeztetett gyerekek minősül, akinek gondozását, oktatását, nevelését családja, gondviselője testi, értelmi, és erkölcsi fejlődését bármilyen ok károsan befolyásolja vagy akadályozza.

Gyermekek jogok érvényesülése az óvodai nevelés során:

A gyermek alapvető joga, hogy a nevelési-oktatási intézményben biztonságos és egészséges környezetben nevelkedjen. Ennek érdekében az óvoda napi életrendjét – a pihenőidő, a szabadidő, a testmozgás és az étkezések megfelelő beépítésével – a gyermek életkorának, fejlettségének, szükségleteinek figyelembevételével alakítjuk ki.

A gyermekek jogait tiszteletben tartva biztosítjuk számukra a lehetőséget, hogy képességeik, érdeklődésük, adottságaik szerint személyre szabott, megkülönböztetett ellátásban részesüljenek.

Gyermekevédelmi feladatainkat az éves gyermekvédelmi munkatervben meghatározott elvek és célkitűzések alapján végezzük, szem előtt tartva a prevenció, a támogatás és a hátránykompenzáció elvét.

Célunk:

Elsődleges célunk a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése, a megelőzés (prevenció) szerepének erősítése, valamint a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve annak megszüntetéséhez szükséges támogatás biztosítása – együttműködésben a gyermekvédelemben érintett szakemberekkel és társszervezetekkel.

Az óvodai nevelés intézményi keretei között kiemelt jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy a pedagógusok időben felismerjék a gyermekeket érintő problémákat, azokat szakszerűen kezeljék, és szükség esetén kezdeményezzék a megfelelő szakmai lépéseket a helyi gyermekvédelmi hálózattal együttműködésben.

Az óvoda felelőssége, hogy minden gyermek számára biztosítsa azokat a jogokat, ellátásokat és szolgáltatásokat, amelyeket a hatályos jogszabályok, rendeletek, valamint az intézmény belső szabályozási dokumentumai előírnak.

Feladataink:

- A beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek támogatása, korrekciós lehetőségek biztosítása.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkózásának elősegítése, egyéni haladási utak tervezése.
- A gyermek fejlődését veszélyeztető tényezők időbeni felismerése, feltárása.
- A káros hatások megelőzése és ellensúlyozása pedagógiai eszközökkel, differenciált módszerekkel.
- A gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésének támogatása, szükség esetén intézkedés kezdeményezése a gyermek érdekében.
- A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködésben.
- A szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, nevelőtársi együttműködés kialakítása és fenntartása.
- Kapcsolattartás és együttműködés a gyermekek fejlesztésében közreműködő külső szakemberekkel és intézményekkel (pl. pedagógiai szakszolgálatok, családsegítő szolgálat, gyermekorvos, védőnő stb.).

Gyermekvédelmi munkánk jelentősége:

Az óvodai gyermekvédelem kiemelt szerepe:

A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi és nevelési környezet, valamint a társadalomban érzékelhető érték- és normaválság következményeként egyre több családban jelentkeznek nevelési, kapcsolati és életvezetési problémák. Ezek hatására nő a családokon belüli feszültség szintje, miközben csökken a feszültségtűrő képesség, amely elsősorban a gyermekek viselkedésében, érzelmi megnyilvánulásaiban és szociális kapcsolataiban mutatkozik meg. Az ilyen jellegű problémák káros következményei gyakran már óvodáskorban felszínre kerülnek, teljesítményzavarok, magatartási nehézségek és kapcsolatépítési problémák formájában.

Az óvoda – mint a gyermek életének egyik első szocializációs színtere – kiemelt szerepet tölt be a gyermekvédelmi jelzőrendszerben. Az óvodapedagógusok nap mint nap közvetlen kapcsolatban állnak a gyermekekkel, így ők azok, akik elsőként észlelik a gyermekek szükségleteit, hiányállapotait és a veszélyeztetettség jeleit (pl. éhezés, szorongás, elhanyagoltság, agresszivitás, visszahúzódás stb.).

Ezért az óvodai gyermekvédelem feladata nem csupán a problémák felismerése, hanem azok szakmai keretek között történő kezelése, valamint a megfelelő szakemberekkel és társszervezetekkel való együttműködés megvalósítása a gyermekek védelme érdekében.

Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladataik az óvodában dolgozóknak:

A nevelők és a gyermekek közötti személyes kapcsolat, valamint a családlátogatások egyik kiemelt célja a gyermekvédelmi problémák feltárása és megelőzése. Az óvoda minden dolgozója aktívan részt vesz a gyermekeket veszélyeztető helyzetek felismerésében, megelőzésében és megszüntetésében.

Az óvodán belül a gyermekvédelmi tevékenységeket a gyermekvédelmi felelős hangolja össze, akinek alapvető feladata a pedagógusok gyermekvédelmi munkájának támogatása és segítése.

Az óvodai gyermekvédelmi felelős feladatai:

- A főigazgató megbízásából képviseli a gyermekvédelmi szempontokat, ezek érvényesülését szervezi, irányítja, valamint aktív közreműködésével támogatja.

- A családokkal és az óvodapedagógusokkal együttműködve törekszik a veszélyeztetett gyermekeket érő ártalmak megszüntetésére, testi-lelki és erkölcsi védelmük biztosítására, valamint a káros hatások ellensúlyozására.

Tevékenysége négy fő területet ölel fel:

- A) A gyermekekkel kapcsolatos feladatok.
- B) A nevelőtestületben, nevelői közösségben végzett tevékenységek.
- C) A szülőkkel való együttműködés területe.
- D) Önállóan ellátandó feladatkörök.

Az óvoda valamennyi gyermekével kapcsolatos feladatai:

- Általános prevenciók tevékenységek végzése, az óvodát körülvevő szociális és társadalmi környezet sajátosságainak figyelembevételével
- A gyermekek érdekeinek minden helyzetben történő elsődleges figyelembevétele és érvényesítése

A nevelői közösségben végzett feladatai:

- Aktív együttműködés a nevelőtestülettel, a gyermekvédelmi szemlélet formálása
- Kapcsolattartás a főigazgatóval és az óvodapedagógusokkal
- A gyermekvédelmet érintő információk hatékony áramoltatása
- Tanácsadás a pedagógusok számára gyermekvédelmi kérdésekben
- Rendszeres, aktív részvétel a nevelőtestületi értekezleteken

A szülők körében végzett feladatai:

- A szülőkkel való együttműködés erősítése, szemléletformálás a gyermekvédelem területén
- Személyes tanácsadás biztosítása
- Fogadóórák tartása
- Részvételre ösztönzés szülői értekezleteken, fórumokon, előadásokon
- Fórumok, tájékoztató előadások szervezése gyermekvédelmi témákban

Önálló feladatai:

- Kapcsolattartás a gyermekvédelemmel foglalkozó külső intézményekkel és szakemberekkel

- A gyermekvédelmi munka dokumentálása, nyilvántartások vezetése
- Gyermekvédelmi témájú szakirodalom gyűjtése és tanulmányozása
- Részvétel szakmai továbbképzéseken, önfejlesztés

Az óvoda főigazgatói gyermekvédelmi feladatai:

- A gyermekvédelmi tevékenységek megszervezése és koordinálása az óvodai nevelés keretein belül
- Az egészséges és biztonságos nevelési-oktatási környezet feltételeinek megteremtése és folyamatos biztosítása
- A gyermekek rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatainak megszervezése
- Az óvoda egészségfejlesztő programjának működtetése és felügyelete
- A beiratkozási kötelezettség teljesülésének nyomon követése, különös tekintettel arra, hogy minden gyermek megkezdje óvodai nevelését abban a nevelési évben, amikor betölti harmadik életévét

14. Teljesítmény Értékelési Rendszer – TÉR

Az intézmény főigazgatója – az intézmény vezetőinek szakmai közreműködésével – saját munkáltatói hatáskörében jelen szabályzatban meghatározza az intézmény pedagógusainak teljesítményének (a továbbiakban: pedagógus teljesítményértékelés, rövidítésben TÉR) intézményi szabályait.

Feladataink:

- A 2024/2025-ös nevelési évtől a TÉR (Teljesítményértékelési Rendszer) bevezetése, a következő években pedig a mindenkor hatályos jogszabályoknak megfelelő működtetése
- Intézményi saját célkitűzés meghatározása
- Az oviKRÉTA rendszeren keresztül a dokumentumokhoz való hozzáférés biztosítása

15. Az óvodai nevelés eredményességének mérése, értékelése

Gyermekek mérés- értékelési rendszere:

Célunk, hogy biztosítsuk a gyermekek személyiségjogainak tiszteletben tartását a mérési folyamat során, valamint egyértelművé tegyük a fejlesztési feladatokat objektív adatok gyűjtésével.

A mérés rendje:

Mérés- értékelési rendszer felépítése	Mérés gyakorisága	Módszer	Eszköz	Eredmény	Felelős
Bemeneti mérés: beszoktatás tapasztalatainak rögzítése	Igénybevétel kezdetéről számított 3 hónap	Megfigyelés			óvodapedagógus
3-4 éves életkorban fiziológiai jellemzők, biológiai szükségletek érzelmi, akarat képességek motoros képességek testséma, énkép értelmi képességek anyanyelvi képességek	Első alkalommal január hónapban (kivéve, ha nem szeptemberben érkezett)	Megfigyelés mérés	Ovikréta- Gyermek fejlődésé- nek nyomon- követése I. félév	Egyéni fejlődési anyag, szülői tájékoztatás, aláírás	óvodapedagógus
	Második alkalommal május hónapban		Ovikréta- Gyermek fejlődésé- nek nyomon- követése II. félév	Egyéni fejlődési anyag, szülői tájékoztatás, aláírás	
4-5 éves életkorban Képesség vizsgálat: nagymozgások, finommozgás testséma értelmi képességek	Első alkalommal január hónapban	Megfigyelés	Ovikréta- Gyermek fejlődésé- nek nyomon- követése I. félév	Egyéni fejlődési anyag, szülői tájékoztatás, aláírás	óvodapedagógus
	Második alkalommal május hónapban		Ovikréta- Gyermek fejlődésé- nek nyomon- követése II. félév	Egyéni fejlődési anyag, szülői tájékoztatás, aláírás	
5-6 éves életkorban Képesség vizsgálat: nagymozgások, finommozgás testséma értelmi	Első alkalommal január hónapban	Meg-figyelés mérés	Ovikréta- Gyermek fejlődésé- nek nyomon- követése I. félév	Egyéni fejlődési anyag, szülői tájékoztatás, aláírás	óvodapedagógus

képességek érzelmi, akarati képességek szocializáció anyanyelvi képességek	Második alkalommal május hónapban		Ovikréta- Gyermek fejlődésé- nek nyomon- követése II. félév	Egyéni fejlődési anyag, szülői tájékoztatás, aláírás	
---	--	--	---	--	--

Elégedettségi mérések:

Elégedettségi vizsgálat	Érintettek köre	Gyakoriság	Értékelő lap	Elégedettség mérő kérdőív
Fenntartói elégedettség	Fenntartó	évente	TÉR	
Alkalmazotti közösség	Munkatársak	2 évente		X
Óvodapedagógus elégedettsége	Óvodapedagógusok	2 évente		X
Szülők elégedettsége	Szülők	évente	TÉR	X
Főigazgató önértékelése	Főigazgató	vezetői ciklus 2 4 évében	TÉR	
Intézményi önértékelés	Fenntartó, főigazgató, óvodapedagógusok, szülők	vezetői ciklus 5. évében	TÉR	

16. Intézményi önértékelés, tanfelügyelet

Az intézmények tanfelügyeleti ellenőrzésének rendszerét az EMMI rendelet szabályozza. Az intézményi tanfelügyelet továbbra is ötéves ciklusban valósul meg.

A tanfelügyeleti ellenőrzés alapját minden esetben az intézményi önértékelés képezi, amelyet a tanfelügyeletet megelőzően szükséges elvégezni. Ennek megfelelően a tanfelügyeleti ellenőrzés előtt sor kerül az intézményi szintű önértékelés lefolytatására is.

A tanfelügyeleti ellenőrzés szervezéséhez kapcsolódó eljárásrend:

- Az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) minden év július 20-ig elkészíti a következő évre vonatkozó **országos pedagógiai-szakmai ellenőrzési tervet** (a továbbiakban: ellenőrzési terv). A terv összeállítása során a Hivatal biztosítja, hogy az intézményi ellenőrzések ötévente minden köznevelési intézményre kiterjedjenek.
- Az érintett intézményeket a Hivatal legkésőbb **július 31-ig** értesíti az ellenőrzési tetről az általa működtetett informatikai támogató rendszer útján.
- **November 30-ig** a Hivatal kijelöli az egyes ellenőrzések időpontját, az abban részt vevő szakértőket, valamint a vezető szakértőt. Ezt követően az informatikai támogató rendszeren keresztül tájékoztatja az érintett szakértőket és az intézmények vezetőit.
- Az ellenőrzést vezető szakértő az ellenőrzés kitűzött időpontja előtt **legalább 15 nappal** felveszi a kapcsolatot az érintett intézmény vezetőjével, és egyeztetést folytat az ellenőrzés ütemezéséről, tartalmáról és a lebonyolítás részleteiről.

Az EMMI rendelet 149. § (1) bekezdése értelmében, amennyiben egy köznevelési intézmény tanfelügyeleti ellenőrzésben érintett, az intézmény igazgatója köteles az **ellenőrzési terv elkészítésének évében legkésőbb november 30-ig** feltölteni a szükséges adatokat és dokumentumokat a Hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.

Az intézmény vezetője az ellenőrzés évét megelőző november 30-ig köteles a Hivatal informatikai támogató rendszerébe feltölteni az alábbi dokumentumokat:

- Az ellenőrzés évét megelőző **két tanév munkaterveit és az azokhoz tartozó éves beszámolókat**
- A **legutóbbi továbbképzési programot**, valamint az ahhoz kapcsolódó **beiskolázási terveket**
- Az intézmény **eredményeit bemutató dokumentumokat**, különös tekintettel az ellenőrzés évét megelőző **öt évben lezajlott, az intézményre nézve kötelező országos mérések** eredményeire, azok kiértékelésére, valamint az ezek alapján meghozott intézkedések dokumentálására

17. Munkaközösségek, munkacsoport

17.1. „Mozgásban” - munkaközösség

Mozgásfejlesztés az óvodáinkban:

A tanulási képességek fejlesztéséhez elengedhetetlen a mozgás, ugyanis az idegrendszer fejlesztésének alapja a motoros fejlesztés. A mozgás pedig örömforrás, játék is lehet. Fontos megalapozni a gyermekekben azokat az egészség és testkulturális magatartáskészségeket, szokásokat, amelyek az egészséges életvitelhez szükségesek. Ahhoz, hogy elégedett emberekké váljanak, már kis korban törekedni kell az „ép testben ép lélek” eszmeiség megalapozására. Az óvodások már egészen apró korban megszeretik a mozgást. Jó lenne elérni, hogy később serdülőként sem mondanának le róla. Fontos, hogy e rohanó világunkban az óvodások egészséges életmódban cseperedjenek fel és bírják a mindennapi megterhelést. Megszeressék és igényükké válják a rendszeres testmozgás. A közös játékon alapuló mozgásnak olyan közösségteremtő ereje van, amely a nevelés több területén is érezteti pozitív hatását. A mozgásos tevékenységeknek a nevelésben, oktatásban a személyiségfejlesztő hatása igen nagy. A játékos mozgás olyan megoldási lehetőségeket kínál, amely hozzájárul a gyermekkori kompetenciák fejlesztéséhez, sokoldalú tapasztalatszerzési lehetőségekhez. A játékos mozgás kapcsolódik az aktuális gyermeki tevékenységekhez, testükkel is megélhetik, elmélyíthetik tapasztalataikat, segít a komplex gondolkodásban.

Óvodáink a hétköznapiakban, és családi napokon, és egyéb közös programokon színes lehetőségeket biztosít a gyermekek részére a mozgásra. A mozgás tevékenységeken kívül, tudatos, szervezett formában Bozsik foci, „Így tedd rá!”, gyógytestnevelés, Mesejóga, Nemzeti úszóprogram -segítségével úszni tanulhatnak a gyerekek- ad lehetőséget a közös mozgásra, megteremtve a mozgás, sport szeretetét, az egészséges élet alapjainak elsajátítását.

A mai gyerekeknél generációs probléma a mozgáshiány, és ezzel párhuzamosan más tanulási képességek is érintettek. Ebből kifolyólag alakítottuk meg a „Mozgásban” – munkaközösséget. Az óvodapedagógusok tudásmegosztásával, tapasztalatcseréjével, programok szervezésével szeretnénk növelni a gyerekek érdeklődését a mozgás iránt, illetve mindezzel a kognitív képességeiket javítani.

17.2. „Kapocs” – munkaközösség

Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje többcélú intézmény. Szövevényes belső kapcsolatokkal, és sok külső közvetlen és közvetett kapcsolattal. A munkaközösség azokkal a kapcsolatokat

ápolja, fejleszti, és olyan új kapcsolatokra törekszik, amelyek az óvodai neveléssel összefüggenek.

Az intézménnyel közvetlen kapcsolatban lévők mindegyikének az kell, hogy legyen a célja, hogy a közösen megfogalmazott és elfogadott programokban oly módon tudjanak együttműködni, hogy az a kisgyermekek érdekét, fejlődését szolgálja. A pedagógiai szervezeti célok, feladatok megvalósulásának eredményességét a kapcsolatban lévők azon szándékán, elhatározásán múlik, hogy mennyire képesek összedolgozni kölcsönösen segíteni egymást.

A munkaközösség létrehozásával célunk, hogy az óvoda és a különböző intézmények közti kapcsolatot mélyítsük. Célunknak tekintjük, hogy új lehetőségek után kutassunk, illetve a már meg lévő kapcsolatokat fenntartsuk.

Minden tagóvodának van egy óvodapedagógus összekötője, aki a munkaközösség tagja és szoros kapcsolatot tart a tagóvodaigazgatóval és a nevelőtestülettel is.

A munkaközösség tagjai:

- 1 fő munkaközösség vezető
- 2 fő tagóvodákban kijelölt kapcsolattartó
- 1 fő bölcsődei kapcsolattartó

A munkaközösség az alábbi intézményekkel tartja a kapcsolatot

Barcsi Arany János Általános Iskola	Óvodapedagógusok látogatása az első osztályokban Télapó műsor látogatása Iskolalátogatás a nagycsoportosokkal Leendő első tanítók látogatása a leendő elsőöknél
Barcsi Deák Ferenc Sportiskolai Általános Iskola	Óvodapedagógusok látogatása az első osztályokban Télapó műsor látogatása Iskolalátogatás a nagycsoportosokkal Tanítók látogatása a leendő elsőöknél Leendő első tanítók látogatása a leendő elsőöknél

Kaposvári SZC Dráva Völgye Technikum és Gimnázium	Pályaválasztás segítése óvoda és bölcsődelátogatással az érdeklődő tanulók részére Erdők hete program
Barcsi Széchenyi Ferenc Gimnázium és Kollégium	Pályaválasztás segítése óvoda és bölcsődelátogatással az érdeklődő tanulók részére
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ	Jelzőrendszeri megbeszélések, Esetmegbeszélések, Egyéb programokon való részvétel
Móricz Zsigmond Művelődési Központ és Dráva Közérdekű Muzeális Kiállítóhely	Bábszínházi előadások látogatása, Óvodai karácsony megünneplése, Városi programok megvalósításában való együttműködés
Somogy Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézménye	Pedagógiai Szakszolgálat műhely munkáin való részvétel, Látogatás a középső csoportos gyermekekkel, Játszóház, Fejlesztőfoglalkozások megvalósításában való részvétel
Barcsi Szivárvány EGYMI	Team megbeszélések az SNI-s, és volt korai fejlesztésben részt vett gyerekekkel kapcsolatban, Fejlesztőfoglalkozások megvalósításában való részvétel

A munkaközösség havi 1 alkalommal megbeszélést tart, ahol az újonnan felmerülő ötleteket, azok lehetőségeit feltárja, megbeszéli.

17.3. Gyermekvédelmi munkacsoport, a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermekvédelmi munka minden óvodapedagógus feladata. Az ő munkájukat segítik és koordinálják a gyermekvédelmi felelősök. Tagjai minden óvodából 1 fő óvodapedagógus, melyből 1 fő a gyermekvédelmi munkaközösség vezetője.

A gyermekvédelmi munka már az óvodába lépés előtt megkezdődik azzal, hogy a családokat felkeressük törvényi kötelességükre figyelmeztetve őket: a harmadik életévüket augusztus 31. napjáig betöltő gyermekek óvodai beíratására.

Cél:

- A gyermekek fokozott védelme, az esélyegyenlőség biztosítása.
- Szoros kapcsolat kialakítása a segítséget kérő családokkal, a segítségre szorulóknak felkutatása.
- Veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.
- Feltárni, segíteni azokat a családokat, akik a gyermeki jogokat, szülői kötelezettségeket figyelmen kívül hagyják, ezáltal veszélyeztetik gyermekeik harmonikus fejlődését, testi, lelki fejlesztését.
- A gyerekek óvodáztatásának támogatása.

Feladatok:

- Elősegítjük a gyermeki jogok érvényesítését.
- A gyermekek és családi hátterük feltérképezésével, családlátogatások, fogadóórák tartásával szükség esetén személyre szabott segítséget alkalmazunk.
- Gyermekvédelmi esetek feltérképezése, esetjelentő lapok továbbítása a gyermekjóléti szolgálatnak.
- Eseti, igény szerinti, illetve rendszeres kapcsolattartás a család- és gyermekjóléti szolgálattal, gyámhatósággal.
- A védelembe vett gyermekek rendszeres megfigyelése, a szülők részére előírt kötelességek betartásának figyelemmel kísérése, elhanyagolás esetén a gyámhatóságnak visszajelzés készítése.
- Az óvodákban előforduló hátrányos helyzet feltárása. Az érintett családoknak segítségnyújtás: gyermek fejlesztésével, lehetséges szociális juttatások, lehetőségek ismertetésével.

Folyamatos tevékenységek, feladatok:

- Folyamatos kapcsolattartás és aktív részvétel a család- és gyermekjóléti szolgálattal.
- Jelzőrendszeren belüli aktív részvétel
- A fenntartóval, nemzetiségi önkormányzatokkal, gyámhatósággal való együttműködés
- Folyamatos tájékozódás kérése az óvodapedagógusoktól.
- Családlátogatásokon való részvétel az óvodapedagógusokkal
- Az óvodai szociális segítő szakemberrel való kapcsolattartás, együttműködés megszervezése, az általa nyújtott szolgáltatások felhasználása.

Alkalomszerű tevékenységek, feladatok:

- Családok igényeinek felmérése, egyéni és csoportos beszélgetések.
- Szükség szerint esetfeljegyzések készítése, továbbítása.
- Szükség szerint esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon való aktív részvétel.
- Együttműködés a városi intézményekkel: Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ, Pedagógiai Szakszolgálat, Védőnői Szolgálat, gyámhatóság, házi és gyermekorvos, iskolák

Kapcsolattartás formái:

- családlátogatások, fogadóórák, egyéni beszélgetések,
- esetmegbeszélések,
- kölcsönös tapasztalatcsere,
- jelzések megtétele.

18. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

Az intézmény Pedagógiai Programja megtalálható a főigazgató irodájában, melyről tájékoztatást adhat a főigazgató és helyettesei. Az Oktatási Hivatal honlapján a köznevelési intézmények információs rendszerében nyilvánosságra kerül a Pedagógiai Program, amely megtalálható a fenntartó honlapján is: <https://www.barcs.hu>.

Felhasznált irodalom

1. Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában Alex-Typo Kiadó Bp., 1992.
2. Porkolábné Dr. Balogh Katalin és a Budapest IV., Aradi utcai Óvoda alkotó teamje: Komplex prevenciós óvodai program (Kudarc nélkül az iskolában)
3. Zilahi Józsefné: Óvodai nevelés játékkal, mesével öt könyvben Iskolafejlesztési Alapítvány Szorbán Kiadó, Bp., 1994.
4. Mérei Ferenc - V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan Móra Kiadó, Bp., 1974.
5. Balázsne Szűcs Judit: Miből lesz a cserebogár
6. Dr. Tótszóllósné Varga Tünde: Mozdulásfejlesztés az óvodában 1994.
7. Gaál Sándorné - Kunos Andrásné: Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában
8. Zsámboki Károlyné - Horváthné Szigligeti Adél: Matematika kézzel, fejvel, szívvel OKKER Kiadó, Bp.,
9. Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana Nemzeti TK., Bp.,
10. Villányi Györgyné. Játék a matematika? Tárogató Kiadó, 1995.
11. Dr. Kuti István - Dr. Kuti Istvánné: Környezeti nevelés az óvodában Körlánc, Kecskemét, 1995.
12. Napról napra a mi kalendáriumunk 2., átdolgozott kiadás Debrecen,
13. Ákom, bákom, berkenye Szerkesztette: Dornbach MáriaMóra Kiadó, Bp., 1985
14. Bauer Gabriella: Az óvodai irodalmi nevelés módszertana Nemzeti TK., Bp., 1996.
15. Bauer Gabriella: Gyermekirodalmi szöveggyűjtemény TK.,Bp., 1976.
16. F. Kovács Ferenc Mondóka, gyermekvers, esztétikum TK., Bp., 1986.
17. Nagy Katalin: Házi bábszínház Múzsák Közművelődési Kiadó, Bp., 1984.
18. Karlóciné Kelemen Marianna: Komámasszony hol az olló? Ciceró, VGMK Bp., 1987
19. . B. Méhes Vera: Az óvónő és az óvodai játék TK., Bp., 1982.
20. Sarina Simon: Játsszol velem? Ciceró, 1994.
21. Forrai Katalin: Ének-zene az óvodában EDITO MUSICA Bp., 11. kiadás 1993.
22. Forrai Katalin: Ének a bölcsődében Zeneműkiadó, Bp., 1986.
23. Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában Zeneműkiadó, Bp., 1982.
24. Ludánszkiné Szabó Éva: Óvodai zenei hagyományápolás - népszokások Hajdúböszörmény, 1995.
25. Falvay Károly: Ritmikus mozgás - énekes játék OPI 1990.

26. Nagy Béláné: Táncosjáték az óvodában Óvónők modern kiskönyvtára 13. 1998.
27. Kokas Klára: Képességfejlesztés zenei neveléssel Zeneműkiadó, Bp., 1972.
28. Pap Jánosné – Rostási Nikolett: Új mesék, új ötletek - Mesés drámajátékok I. II. III.
Novum Könyvklub
29. Lukács Józsefné – Ferencz Éva: Mesés mozgás - Játékos mesés torna az óvodai élet
mindennapjaira Debrecen 2018. Lukács Józsefné – Ferencz Éva: Kerek egy esztendő –
Komplex tevékenységek az óvodai környezeti nevelésben Bp. 2012.
30. Lukács Józsefné – Ferencz Éva: Kerek egy esztendő – Heti tervező Bp. 2020.

Jegyzőkönyv

Készült 2025. június 27-én Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje hivatalos helyiségében tartott nevelőtestületi értekezleten.

Jelen vannak: Obliánné Winter Veronika intézményvezető,
Intézmény nevelőtestülete (jelenléti ív szerint)

Obliánné Winter Veronika köszöntötte a megjelenteket, megállapította, hogy a nevelőtestületi értekezlet határozatképes, mivel 27 óvodapedagógusból és 5 pedagógiai asszisztensből 23 fő óvodapedagógus és 4 fő pedagógiai asszisztens jelen van (84%).

1. Az intézményvezető a 2025/26. nevelési év munkatervét ismertette a jelenlevő nevelőtestületi tagoknak (jegyzőkönyvhöz mellékelve).

Obliánné Winter Veronika megkérdezte, kérdése, véleménye van-e a nevelőtestületi tagoknak.

Kérdés, vélemény nem volt.

Obliánné Winter Veronika megkérte a nevelőtestületi tagokat, véleményezzék a 2025/26. nevelési év munkatervét, kézfeltartással szavazzanak.

A nevelőtestületi tagok 100%-os arányban elfogadták a munkatervet, ellenszavazat, tartózkodás nem volt.

Határozat:

A nevelőtestület az I/16-7/2025. sz. határozatával egyhangúlag elfogadta a 2025/26. nevelési év munkatervét.

Az intézményvezető a Pedagógiai programot ismertette a jelenlevő nevelőtestületi tagoknak (jegyzőkönyvhöz mellékelve).

Obliánné Winter Veronika megkérdezte, kérdése, véleménye van-e a nevelőtestületi tagoknak.

Kérdés, vélemény nem volt.

Obliánné Winter Veronika megkérte a nevelőtestületi tagokat, véleményezzék a Pedagógiai programot, kézfeltartással szavazzanak.

A nevelőtestületi tagok 100%-os arányban elfogadták a Pedagógiai programot, ellenszavazat, tartózkodás nem volt.

Határozat:

A nevelőtestület az I/16-8/2025. sz. határozatával egyhangúlag elfogadta a Pedagógiai programot.

2. Bota Bernadett ismertette a Hársfa utcai Óvoda 2024/25. nevelési év második félévének értékelését.

Zsifkó Zita ismertette a Szent István utcai Tagóvoda 2024/25. nevelési év második félévének értékelését.

Szabóné Vas Etelka ismertette a Deák Ferenc utcai Tagóvoda 2024/25. nevelési év második félévének értékelését.

3. Obliánné Winter Veronika a következőkről beszélt a jelenlévőknek:

- Szabadságok: a tagóvoda-vezetőket kérte, hogy mindenkit vezessenek fel a jelenléti ívekre és a szabadság-nyilvántartásra is, aki abban a tagóvodában dolgozik.
- A jelenléti ívekre mindig a valóságot kell beírni.
- Helyzetelemzés: pedagógiai program – sos -, augusztusban felmérjük a csoport létszámokhoz megvannak-e az ágyak, székek, asztalok.
- 2025/2026-os nevelési évben a nyitva tartásunk a következő:
- Dajkák munkarendje: nyitós: 6,30 – 14,30, közép műszakos: 8,00 – 16,00, zárós műszak: 9,00 vagy 9,30 – 17,00 vagy 17,30.
- Gyülekezés: reggel, délután
- Folyamatos tízórai. Maradjon, vagy elvessük? Szavazunk:
Mellette: Ellene: Tartózkodik:
- Tagóvoda nevelési értekezletek: nem kell hétfőnként visszamenni, napközben oldja meg mindenki, de legyen megbeszélve minden.
- Hospitálások: nem lesz mindenkinek, csak a gyakornoknak és minden tagóvodából egy valakinek, amelyre csak a kezdőknek kell elmenni.
- Iskolai szünetek: tavaszi és télinél is felmérjük az étkezési igényeket.
- Programok:
Autómentes nap: mindenki helyben oldja meg.
Zene világnapja: a zeneiskolával közösen megtartani.
Karácsonyi műsor: délutáni program legyen, ünnepélyesebb.
Farsang: zártak, vagy nyíltak legyenek?
Föld világnapja: jó lenne szülői programnak, mert kevés a közös programunk.
Óvodabál: mindenképpen januárban, vagy februárban legyen.
Sportnap: visszaállítsuk a sorsversenyes, nagycsoportost, vagy legyen ilyen családias?
Kütyümentes nap: kizárjuk?
Márton nap: nem kötelező a felvonulás.
- Nemzeti ünnepek: március 15. és a nemzeti összetartozás napja.
- Új kis ovisokkal ismerkedés: ellátogatnak az óvó nénik a bölcsődébe, vagy eljönnek az oviba a bölcsődések a kisgyermeknevelőkkel és játszanak velünk egy délelőtt, vagy a szülőkkel ellátogatnak június közepe felé az óvodába.
- Szülői értekezletek: újaknak júniusban. Szeptemberben kezdő szülői, január elején a bál miatt. Évente kétszer lenne nagy fogadóóra a félévi és az év végi értékelések miatt.
- Költségvetés: kevés pénzünk van, a fontos javításokra és az állagmegőrzésre koncentrálnunk.
- Gyermekvédelmi tagok óvodánként
- Nevelés nélküli munkanapok: 2025. november 21., 2026. január 23., 2026. április 21. (az óvodák, bölcsődék nemzetközi napja, ezért 20-án (hétfőn), vagy 24-én (pénteken) ezt megünnepelnénk. 2026. június 12. a záró értekezlet, 2026. augusztus 28-án a kezdő értekezlet.

- Környezettudatosság minden tagóvodában: spórolni az energiával, vízzel, szelektív szemétgyűjtés, ehhez kis kukák tagóvodánként, kertek létrehozása, ősszel elemgyűjtés, szabadban levő tevékenységek, újrahasznosítás, közös papírgyűjtés szülőkkel együtt.
- Dolgozók mentális védelme: év végén ovis szűrővizsgálatok, színház.
- Mesterségek hetéhez közös programok: ellátogatni pékségbe, állatmenhelyre, rendőrségre. Tűzoltókkal újra felépíteni a programokat májusban.
- OviKréta: értékelések lezárása. Feladatok 3 cél, vezetőknek 4, dajkáknak, pedagógiai asszisztenseknek is. Majd újaknak az anamnézisek. Ebédfizetés, jelentés a Krétában lesz, szülők hozzáférése.
- Ügyfélkapu plusz: oda fogjuk kapni a bérjegyzéket.
- Nagycsoportosok fejlesztése
- Csoportösszetételek megbeszélése.
- Tagóvodák nevei: Micimackó Óvoda, Csillagvirág Óvoda.
- Tagóvodánként igények összegyűjtése: tisztítószer, írószer, egyéb.

Obliánné Winter Veronika megköszönte a részvételt, az értekezletet bezárta.

K.m.f.

Györkőné Denhoff Erzsébet
Györkőné Denhoff Erzsébet
jegyzőkönyvvezető

Obliánné Winter Veronika
Obliánné Winter Veronika
intézményvezető

Szabó László
jegyzőkönyv-hitelesítő

Kiss Annyal Körtve
jegyzőkönyv-hitelesítő

Jelenléti ív

2025. június 27. -án tartott nevelőtestületi értekezletről

Név	Aláírás
1. Honfi Zsoltné	Honfi Zsoltné
2. Horváth Tamásné	AYES
3. Gadánecz Szilvia Anna	Gadánecz Szilvia Anna
4. Tóth Barnabásné	Tóth Barnabásné
5. Vidák-Bauer Bettina Barbara	Vidak-Bauer Bettina Barbara
6. Bodor Beáta	Bodor Beáta
7. Bota Bernadett	Bota Bernadett
8. Füle Katalin	Füle Katalin
9. Hollósi Adrienn	Hollósi Adrienn
10. Vránics-Szőke Bernadett	Vránics-Szőke Bernadett
11. Kiss-Angyal Krisztina	Kiss-A. K.
12. Wágner-Kövesi Ilona	Wágner-Kövesi Ilona
13. Bázing Györgyné	Bázing Györgyné
14. Cseresznyésné Csondor Adrienn	Cseresznyésné Csondor Adrienn
15. Gilicze Mária	Gilicze Mária
16. Bóka-Kémes Veronika	Bóka-Kémes Veronika
17. Komoróczki-Kertai Viola	Komoróczki-Kertai Viola
18. Szabóné Vas Etelka	Szabóné Vas Etelka
19. Kozma Eszter	AYED
20. Máj Gréta	Máj Gréta
21. Obliánné Winter Veronika	Obliánné Winter Veronika
22. Pap Edit	Pap Edit
23. Zsifkó Zita	Zsifkó Zita
24. Pávics Dominika	Pávics Dominika
25. Moldován Eszter	Moldován Eszter
26. Krisztián Ferencné	Krisztián Ferencné
27. Kutrovics Zoltánné	Kutrovics Zoltánné
28. Jádi Gáborné (p. a.)	Jádi Gáborné
29. Turóci-Kúsz Nikolett (p. a.)	AYED
30. Bankóné Svégel Judit (p.a.)	Bankóné Svégel Judit
31. Ruzsics Szilvia	Ruzsics Szilvia
32. BALATON EVELIN	Balaton Evelin

31. Ruzsics Szilvia (p.a.)

Jegyzőkönyv

Készült 2025. július 11-én Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje hivatalos helyiségében tartott rendkívüli Szülők Közössége értekezleten.

Jelen vannak: Obliánné Winter Veronika intézményvezető,
Szülők Közössége tagok (jelenléti ív szerint)

Obliánné Winter Veronika köszöntötte a megjelenteket, megállapította, hogy a rendkívüli Szülők Közössége értekezlet határozatképes, mivel 24 Szülők Közössége tagból 13 fő jelen van (54%).

Az intézményvezető a Pedagógiai program módosításait ismertette a jelenlevő Szülők Közössége tagoknak.

Obliánné Winter Veronika megkérdezte, kérdése, véleménye van-e a Szülők Közössége tagoknak.

Kérdés, vélemény nem volt.

Obliánné Winter Veronika megkérte a Szülők Közössége tagokat, véleményezzék a módosításokat, kézfeltartással szavazzanak.

A Szülők Közössége tagok 100%-os arányban egyetértenek a módosításokkal, ellenszavazat, tartózkodás nem volt.

Az intézményvezető a 2024/25. nevelési év munkatervének értékelését és a 2025/26. nevelési év munkatervét ismertette a jelenlevő Szülők Közössége tagoknak.

Obliánné Winter Veronika megkérdezte, kérdése, véleménye van-e a Szülők Közössége tagoknak.

Kérdés, vélemény nem volt.

Obliánné Winter Veronika megkérte a Szülők Közössége tagokat, véleményezzék a 2024/25. nevelési év munkatervének értékelését és a 2025/26. nevelési év munkatervét, kézfeltartással szavazzanak.

A Szülők Közössége tagok 100%-os arányban egyetértenek a 2024/25. nevelési év munkatervének értékelésével és a 2025/26. nevelési év munkatervével, ellenszavazat, tartózkodás nem volt.

Határozat:

A Szülők Közössége az I/16-9/2025. sz. határozatával egyhangúlag egyetért a Pedagógiai program módosításával, a 2024/25. nevelési év munkatervének értékelésével és a 2025/25. nevelési év munkatervével.

Obliánné Winter Veronika megköszönte a részvételt, az értekezletet bezárta.

K.m.f.

Györköné Denhoffer Erzsébet

Györköné Denhoffer Erzsébet
jegyzőkönyvvezető

Obliánné Winter Veronika

Obliánné Winter Veronika
intézményvezető

Takácsné Gál Enikő

Takácsné Gál Enikő
jegyzőkönyv-hitelesítő

Somogyiné Szabó Cintia

Somogyiné Szabó Cintia
jegyzőkönyv-hitelesítő

Jelenléti ív

2025. július 11. -én tartott Szülők Közössége értekezleten

S. sz.	Név	Aláírás
01.	Mangultné Pupos Ildikó (Széchenyi közti Tagóvoda)	
02.	Iván-Juhász Vivien (Széchenyi közti Tagóvoda)	
03.	Kiss Bernadett (Széchenyi közti Tagóvoda)	
04.	Zsárác- Svégl Laura (Széchenyi közti Tagóvoda)	Lep
05.	Szabó Dalma (Szent István utcai Tagóvoda)	
06.	Takácsné Gál Enikő (Szent István utcai Tagóvoda)	
07.	Ander Hella (Hársfa utcai Óvoda)	Ander Hella
08.	Zsáráczné Sévő Karolina (Hársfa utcai Óvoda)	Zsáráczné Sévő Karolina
09.	Juhosné Icha Renáta (Hársfa utcai Óvoda)	Juhosné Icha Renáta
10.	Horváth Szilvia (Hársfa utcai Óvoda)	Horváth Szilvia
11.	Viroveczné Polgár Orsolya (Hársfa utcai Óvoda)	Viroveczné Polgár Orsolya
12.	Kirizs Szimonetta (Hársfa utcai Óvoda)	Kirizs Szimonetta
13.	Horváth Nikolett (Hársfa utcai Tagóvoda)	Horváth Nikolett
14.	Hajdú- Tóth Enikő (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	Hajdú- Tóth Enikő
15.	Bogdán Csilla (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	
16.	Orsós Barbara (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	
17.	Majoros- Hoffer Enikő (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	
18.	Szűcs Mercédesz (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	Szűcs Mercédesz
19.	Horváthné Vacsora Ibolya (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	H V G y
20.	Somogyiné Szabó Cintia (Deák Ferenc utcai Tagóvoda)	Somogyiné Szabó Cintia
21.	Takácsné Gál Enikő (Szent István utcai Tagóvoda)	Takácsné Gál Enikő

22.	Krisztbaum Marianna (Szent István utcai Tagóvoda)	
23.	Fucskárné Radák Renáta (Szent István utcai Tagóvoda)	
24.	Valler-Kiss Brigitta (Szent István utcai Tagóvoda)	
25.	Rónai Ingrid (Szent István utcai Tagóvoda)	
26.	(Napsugár Bölcsőde)	
27.	(Napsugár Bölcsőde)	
28.	(Napsugár Bölcsőde)	
29.	(Napsugár Bölcsőde)	
30.	(Napsugár Bölcsőde)	
31.	(Napsugár Bölcsőde)	
32.		